

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

9 771124 666007

Različne krize od Pekinga do Trsta

ALJOŠA FONDA

Po nizu črnih let se v gospodarstvu menda le nekaj premika na bolje, čeprav počasi in posledice prvih pozitivnih znamenj še niso zaznavne. Tako v času krize kot v obdobju rasti sta krajevna in svetovna raven povezani, globalno gledano pa Evropa že dalj časa ni najpomembnejša celina.

ZDA so se pred 5-6 leti prve znašle v finančno ekonomskem vrtincu, potem so tudi prve začele okrevati. Letošnja rast ameriškega BDP bo skromna, a vsekakor bo; za prihodnje leto napovedujejo bistven pospešek. Na področju javnih financ se je največji preobrat zgodil v Kaliforniji: »zlata država« je bila pred tremi leti na robu stečaja in zdaj ima nekaj milijard dolarjev presežka. Nekdanjega guvernerja Schwarzeneggerja je nasledil Jerry Brown, ki je s politiko zategovanja pasu in reorganizacijo državnega aparata saniral izgubo, ogromen doprinos pa so dali prebivalci, ki so se marsičemu odrekli. O tem, da so ZDA kulturno daleč od nas, priča dejstvo, da so Kalifornijci na lanskem referendumu podprli Brownov predlog, da se zvišajo davki.

Skrb vzbuja morebitna kitajska kriza. Pekinška lokomotiva že leto dni vozi počasneje, gospodarska rast je zdrknila pod 8 odstotkov. V državi ekonomskih rekordov je to dovolj za sprožitev alarmnega zvonca, zvonjenje pa odmeva na vseh celinah.

Medtem ko avstralski BDP že 21 let neprekinjeno raste (kriza, kaj je to?), se veliki bolnik Evropa pobira počasi. Podatki, ki jih je Eurostat objavil ta teden, so spodbudni: območje evra se je po letu in pol izvilo iz recesije, čeprav so razlike v »evro Babilonu« velike. Ciper in Grčija še toneta, Nemci in Francozi so zmeri optimisti. Zgodbe o domnevnem irskem gospodarskem preporodu je že konec, Španija trpi, baltske države pa se krepijo. Slovenija ima dolg seznam nalog in ni rečeno, da jih bo izpolnila. Nujno mora prodati več državnih podjetij, preprečiti kolaps bančnega sistema in še kaj. V Italiji, ki je še v recesiji, se tu pa tam pojavijo znaki, ki vlivajo upanje, a so še prešibki in razpršeni, da bi jih lahko jemali dovolj resno.

Kaj pa na krajevni ravni? Danes objavljamo podatke o trgu dela na Tržaškem in novice niso dobre. V drugem četrtletju 2013 se slika ni izboljšala, za ženske in priletne osebe se je znatno poslabšala. Učinkov rahlo pozitivnih podatkov na državni ravni še ni videti. Pokrajina Trst opozarja, da je kriza na ta konec prišla z zamudo, zato bo tudi izhod iz nje pozen. Pakt stabilnosti pa je resen problem, ker onemogoča izvajanje številnih javnih del - in v Trstu je gradbeni sektor na psu.

KAIRO - »Petek jeze« Muslimanske bratovščine

Prelivanje krvi v Egiptu se nadaljuje

UPRAVA FJK Deželni razpis za pobude naše manjšine

TRST - Deželna uprava Furlanije-Juljske krajine (odborništvo, ki ga vodi Gianni Torrenti) opozarja društva in organizacije slovenske manjšine v Italiji, da je stekel časovni rok za predložitev prošnje za posebne projekte, kot jih predvideva postavka letošnjega deželnega finančnega rebalansa. Zakon je bil objavljen v dodatku k deželnemu uradnemu listu in je vstopil v veljavo 1. avgusta. Rok za predložitev prošnje zapade 30. septembra.

Na 3. strani

SOLKAN-GORICA - Evakuirali okrog 50 ljudi

Topovsko granato varno odstranili

VELIKI ŠMAREN Praznično na Tabru in v Nabrežini

TRST - Ob velikem šmarnu se je na Tržaškem zvrstilo več praznikov, v ospredju je bilo dogajanje v repentabski občini ter Nabrežini. V prvem primeru je bilo praznovanje dvojno, saj je dnevu Marijinega vnebovzetja sledil praznik zavetnika sv. Roka. Slednjega so počastili tudi v Nabrežini, kjer se bogati spored nadaljuje vse do jutri. V Trstu pa je imel veliki šmaren predvsem kulturne pečat z bogato muzejsko ponudbo.

Na 5. strani

»Nadškof Uran se v Trstu počuti kot doma«

Na 4. strani

S tržaškega trga dela le malo dobrih novic

Na 4. strani

Na Goriškem čezmejna mreža kolesarskih stez

Na 12. strani

Evropski denar za regijski center CERO

Na 12. strani

Evergreen
TUTTO GIARDINO

Prodaja
Bukovih in hrastovih drv
Bukovih in
jelkovih
peletov

Ul. Dragotin Kette, 4
Bazovica (Trst)
tel. +39 040 226894
mob. +39 393 7741336

BUKOVA
ALI HRASTOVA
DRVA

BUKOVI PELETI

Matija Praprotnik
Lokev 154

info: 00386 (0) 31 276 171

BON BON
chocolate
dolcissimi - ingredienti - decorazioni

Božansko
dobri
konfeti

Trst
Ul. Carducci 25
Gorica
Ul. Garibaldi 6
Tržič
Ul. S. Ambrogio 18
Ljubljana
Trg Ajdovščina 4

SLOVENIJA TA TEDEN

Zakonodajna ihta v vzvratni prestavi

DARJA KOČBEK

Kaj imajo skupnega nekdanja predsednica uprave propadlega gradbenega podjetja Vegrad Hilda Tovšak, nekdanji predsednik uprave propadlega gradbenega podjetja SCT Ivan Zidar, nekdanji predsednik uprave zdravstvene zavarovalnice Vzajemna in Lekarne Ljubljana Marko Jaklič, nekdanji predsednik uprave Luke Koper Robert Časar, nekdanji predsednik uprave propadlega mesno-predelovalnega podjetja MIP Vojteh Volk, nekdanji predsednik uprave propadlega transportnega podjetja Viator&Vektor Zdenko Pavček, nekdanji predsednik uprave logističnega podjetja Intereuropa Andrej Lovšin, nekdanji predsednik uprave propadlega gradbenega podjetja Primorje Dušan Črnigoj, nekdanja predsednica uprave Probanke Romana Pajenk, predsednik uprave perutninarskega podjetja Perutnina Ptuj Roman Glaser in nekdanji evropski poslanec Zoran Thaler? Med drugim zemljiški dolg, vpisan na nepremičnine v njihovi lasti. Njihovi upniki se zaradi vpisanega dolga iz teh nepremičnin tako ne morejo poplačati.

V zadnjih letih so poleg omenjenih številni drugi slovenski gospodarstveniki na svoje nepremičnine vpisovali tudi po nekaj milijonov evrov težke zemljiške dolgov. Novinarji časopisa Dnevnik so dokumentirali skoraj 40 menedžerjev in politikov, ki so ubrali takšno pot. Proti vsem so bile bodisi že sprožene odškodninske tožbe in kazenske ovadbe ali pa jim to grozi v bližnji prihodnosti. Da so z vpisom zemljiškega dolga zavarovali premoženje, je kriva predvsem luknjičasta zakonodaja, ugotavljajo novinarji Dnevnika. Zemljiški dolg namreč nastane na podlagi vpisa v zemljiško knjigo in z izstavitvijo zemljiškega pisma, ki je prosto prenosljivo. Da bi upniki oziroma organi pregona uspešno izpodbi-

jali vpise fiktivnih zemljiških dolgov, bi morali najprej najti imetnika zemljiškega pisma, ki pa je verjetno znan le lastniku nepremičnine.

Zaradi vse bolj množičnih zlorab, s katerimi toženi menedžerji pred ružem upnikov in zasgom s strani organov pregona zavarujejo svoje vile, stanovanja, počitniške rezidence in posestva, so se na ministrstvu za pravosodje odločili, da bodo urgentno spremenili zakonodajo, ki opredeljuje zemljiški dolg. Razmišljajo celo, da bi to orodje za zavarovanje dolga kratko malo ukinili. Malodane čez noč, kajti strokovna razprava o predlogih za spremembe se že končuje. Na ministrstvu ob tem pojasnjujejo, da glede vpisa zemljiškega dolga v letošnjem letu sprva niso načrtovali sprememb zakonodaje, vendar pa je minister Senko Pličanič po nekaterih opozorilih medijev in stroke, da je mogoče institut zemljiškega dolga preveč enostavno zlorabiti za izigravanje upnikov, to problematiko uvrstil med prioritete.

Slovenija je vpis zemljiškega dolga v zakonodajo uvedla leta 2003 po zgledu Nemčije in Švice. Ker je ustanovitev zemljiškega dolga manj zapletena kot ustanavljanje hipoteke, naj bi služil za lažje pridobivanje posojil. Zemljiški dolg resda načeloma ni ovira, zaradi katere drugi upniki ne bi mogli predlagati začetka izvršbe, ker pa so drugi upniki največkrat poplačani šele po poplačilu zneska, zavarovanega s zemljiškim dolgom, težava nastane pri poplačilu iz zneska od prodaje nepremičnine.

Upniki veljavnost zemljiškega dolga sicer lahko izpodbijajo, a šele potem, ko se lastnik zemljiškega pisma razkrije. To pa se lahko zgodi tudi šele po prodaji nepremičnine in razdelitvi kupnine. S tem se podaljša čas, ko bi lahko upniki

dokazali ničnost zemljiškega dolga in prišli do denarja.

Ministrstvo za pravosodje v predlaganih spremembah za preprečevanje zlorab ponuja dve možnosti. Po prvi bi zaostri pogoje za veljavnost vpisa zemljiškega dolga, po drugi pa bi zaradi slabih izkušenj ta institut enostavno ukinili.

Da bi bilo treba zemljiški dolg ukiniti, sta prepričana avtorica insolvenčne zakonodaje Nina Plavšak in vrhovni sodnik Miodrag Đorđević, ker »so zlorabe tega instituta v zadnjih letih postale pomembna ovira za uspešno (hitro) unovčljivost nepremičnin pri prisilni izterjavi«. Da bi bila ukinitve zemljiškega dolga popolnoma nerazumen in neutemeljen ukrep, pa meni Tomaž Keresteš s Pravne fakultete v Mariboru. Opozarja, da se reševanja problematike zlorab lotevamo enako nespametno kot pred desetletjem, ko smo zemljiški dolg vnašali v zakonodajo. Takrat je stroka opozarjala ravno na možnost zlorab, ki se sedaj dogajajo, a je pristojni niso poslušali.

Stroka je prepričana, da bi bilo bolj smiselno uzakoniti javno razgrnitev vsakokratnega imetnika zemljiškega pisma, omogočiti posebno preverjanje teh poslov ali pa celo časovno omejiti dospetje tega instrumenta. Številni menedžerji so ga namreč vpisali za nedoločen čas ali celo do leta 2099. Četudi bi ukinili zemljiški dolg, obstajajo druge možnosti zlorab, kajti nekateri menedžerji so lastništvo svojih nepremičnin prenesli na sorodnike in nanje vpisali dosmrtno služnost, tako da jih lahko nemoteno koristijo. Zlorabe bodo preprečila tudi sodišča z njihovim pregonom, pravi stroka. Koga bodo na ministrstvu za pravosodje poslušali tokrat, bo znano v začetku septembra.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

»Poglej me« ali Ne predaj se usodi

Človek, ki ga usoda tepe, reagira na različne načine.

V srenjski hiši na Repentabru je bila odprta razstava Poglej me (odprta bo tudi v času Kraške ohceti). Avtorji so fotografiji Janez Debeljak in Rene Gomolj ter fizioterapevtka Petra Greiner. Mariborčanka po rodu je mati treh otrok. Druga hčerka se ji je rodila s hudo in zelo redko genetsko napako, trisomijo 13.

Trisomije so tri: 13, 18 in 21 ali Downov sindrom. Otroci s trisomijo 13 in 18 sploh ne živijo dolgo in so bolj iznakaženi. Prvič je trisomijo 13 opisal v 17. stol. danski anatomik Thomas Bartholin, njen genetski izvor pa je odkril l. 1960 nemški zdravnik Klaus Patau. Ta okvara pomeni nezmožnost življenja. Otroke bremenijo poleg fizičnih, zlasti še okvare srčnega aparata in centralnega živčevja. Navadno umrejo v prvih mesecih življenja. Trisomija 13 naj bi prizadela enega otroka na približno 10000.

Običajno sta v telesnih celicah po dva kromosoma 13, pri opisani genetski okvari pa so kromosomi trije. Skupno 47 kromosomov, namesto 46. Če imajo odvečni kromosom le nekatere celice v telesu, je prognoza nekoliko ugodnejša. Zdravstvena oskrba je odvisna od primera do primera, glede na osebno situacijo. Posegi so osredotočeni na fizične probleme. Možni so kirurški posegi, da bi popravili npr. zajčjo ustnico ali slabo oblikovano trdo nebo. Telesna in zaposlovalna terapija ter govorne vaje pomagajo doseči optimalne možnosti otrokovega razvoja. Starši tistih otrok s trisomijo 13, ki so relativno dolgo živeli, sporočajo, da so ti otroci njihovo družino zelo obogatili ne glede na dolžino življenjske dobe.

Petra Greiner je po rojstvu svoje hčerke Sofije ustanovila neprofitno organizacijo Zavod 13 (www.zavod13.org). Ta želi javnost ozaveščati o otrocih s posebnimi potrebami, ki s svojo prisotnostjo kažejo na pomembnost osnovnih življenjskih vrednot. Taki otroci predstavljajo svojim staršem izziv, hkrati pa jim dajejo priložnost okušati življenje s širše perspektive. Mama in oče posebnega otroka sta vržena v svet, ki ga sama nista izbrala. Človek je nemočen. V okviru Zavoda 13 ponujajo, zlasti materam, prostovoljno pomoč že takoj po rojstvu v porodnišnici z zloženko Upanje je tukaj. V njej ženska odkrije sporočila mam, ki so njeno pot že prehodile. V zavodovem okviru deluje tudi podporna skupina Pogovori ob čaju. Hkrati pa prirejajo še druge pobude z razstavami fotografij.

O Zavodu 13 in njegovih ustanoviteljici je bilo v slovenskih medijih veliko pisanega. Iz intervjuja s Petro Greiner v tedniku 7 dni, ki ga je pripravila Andreja Kutin, izvem, da Petri ni težko govoriti o svoji izkušnji, saj noče, da bi ljudje pomilovali starše s takimi otroki. »Naši otroci so čudoviti! Mojega otroka ni treba gledati s strani ali ob njem objokovati mene in njegovo usodo.«

Prepričana je, da je strah pred srečanjem s takim otrokom nekaj, kar si je človek naredil sam. Izkušnje, ki jo je preživel, ji je pokazala, da ostane ob takem porodu mama sama. Znanost in medicina opravita svoje, povedo ti le, kakšno diagnozo ima otrok. Mama pa se mora postavljati na noge, se na novo sestavljati ... Ko pride drugi obisk pri zdravniku, se ponovno vse zruši. Petri je ostalo po porodu v glavi le to, da bo Sofija umrla. Jasnih diagnoz, zlasti pa prognoz tako in tako ni mogoče postavljati. Sicer pa je res, da 85 odstotkov takih otrok zgodaj umre. Ko se rodi otrok s trisomijo 13, za strokovnjake ni več upanja. Vsi dopovedujejo le, da bo otrok umrl. Kot da je stvar končana. In če vsi dvignejo roke od njega, kako naj mati vztraja? Petra prizna, da je tudi sama začela samo čakati, kdaj bo Sofija

umrla. Tega si je celo želela, samo da bi se ta agonija končala in da ne bi bilo več tega. Nihče, razen mater, ki to izkusi, ne more vedeti, kaj se jim plete po glavi, kakšne so njihove blodnje. Zaradi svoje izkušnje se trudi, da bi tudi druge matere odkrito govorile o tem.

Tisto, kar z otrokom delaš, in niso strašne vadbe, možgani zelo hitro dojamajo. Navadno pa se starši osredotočajo na to, kdaj bo otrok shodil in kdaj govoril, kakor da je to edino pomembno. Pomembne pa so še druge stvari: otroku je treba pustiti prostor za razvoj in napredek.

Če bi še enkrat morala skozi tako izkušnjo bi si želela, da ji najprej vse povedo realno, tudi to, koliko časa bo otrok živel, hkrati pa tudi, da je vsak dan njegovega življenja pomemben, da gre vse lepo po vrsti: nahranjen je, previt, da je materi na voljo ekipa strokovnjakov. Take otroke pa zdravniki doživljajo kot neuspeh. Tudi Sofijo. Petra Greiner ni vedela za njeno okvaro, čeprav je med nosečnostjo opravila vrsto raznih preiskav, ker so ugotovili, da je zarodek ves čas nekoliko manjši. Danes ji to ni pomembno in je celo hvaležna, saj bi bila sicer postavljena pred odločitev, ali naj Sofijo obdrži ali ne. Izvedenci, ko materi diagnosticirajo otrokov sindrom in navajajo točke proti temu, da bi otroka obdržala, bi ji morali dati priložnost, da sliši še drugo plat. Prepričana je, da se v življenju tudi težke stvari zgodijo z namenom in da posebni otroci prinašajo veliko modrosti in ljubezni. Njena Sofija ji je največja učiteljica. »Nikoli si nisem mislila, da bom tudi sama deležna posebnega otroka, sicer pa si takšnega otroka ravno ne rišeš v svoji prihodnosti ali pač?«

Polovica ali več parov se v taki situaciji razide. Mame ostanejo same z otrokom. Tudi njen mož prve dni ni hotel vzeti Sofije v roke in o trisomiji 13 ni hotel ničesar slišati. Petra se je počutila sama. Zmogla pa mu je dati čas, da je hčerko sprejel. Danes oče vozi Sofijo v vrtec in zanj lahko poskrbi povsem sam. Ključna naloga institucij in strokovne pomoči je po njenem, da maksimalno pomagajo mami, da bo umirjena. Tako bo tudi družina bolje delovala. Da ne bo parov, ki se razidejo, ker je ženska na psu.

Zato razstava Poglej me. Zaradi pogledov ljudi na njenega otroka, ki je bil precej drugačen, kot bi moral biti za svojo starost je Petra Greiner povabila k sodelovanju še druge otroke s posebnimi potrebami. Pod vsako razstaveno fotografijo so napisani odgovori na vprašanje staršem, zakaj menijo, da se je tak otrok rodil prav njim in kaj je spremenil v njihovem življenju. Pa tudi vprašanja obiskovalcem, da bi jih spodbudili, naj pogledajo v lastno čutenje: Ali je vse, kar imam, samo po sebi umevno? Ali sem hvaležen, za vse, kar imam?

Okrog otrok s posebnimi potrebami se je nabralo vse preveč negativnega. Danes je čas, da pokažemo vse lepo, pozitivno, predvsem pa ljubezni polno življenje ob hvalačnem otroku. Tolikšne modrosti, kot se stke v sobivanju, ni mogoče najti v nobeni knjigi. Lepoto otroka, ki ne vidi, ne govori in ni zmožen hoditi. Ljubezen, ki veje iz njega, in popolno ali preprosto sprejemanje s strani staršev.

Otrok, ki mu ne dodelimo ciljev, ampak ga enostavno in preprosto sprejemamo. Petra Greiner želi, da bi starši videli to sončno plat in pokazali strokovnjakom, kaj tak otrok prinaša svetu. (jec)

TA TEDEN

EDINOST
GLASLO POLITIČNE SVETNE, JEDINOST TA POKRAJINE

PRED 100 LETI

V teh dneh se je pri Sv. Jakobu odvijal že tretji Šentjakobski sejem. »Odvijal se je na vrtu gostilne Jadran, priredila pa ga je Šentjakobska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda. Videli smo razne šotore, v katerih so gospice prodajale na korist omenjene podružnice razno družbino blago, igrače, slaščice, pijače, cvetlice itd. V nekem oddelku je bila tudi tehtnica, ki je vsakega pretehtala proti mali odškodnini.

Kolo sreče je tudi delovalo. Na semnju je svirala pridno Prva slovenska narodna godba iz Trsta, pevska družba »Kolo«, »Ilirija« In »Z. J. Z.« pa so zapela nekaj narodnih pesmi. Le žal, da je prišla nevihta ter da se je moralo nadaljevanje semnja prenesti. Dan kasneje se je vršilo nadaljevanje semnja, na katerem je bilo živahno vrvenje. Zvečer so se zažigali krasni umetni ognji. Toda zopet nas je na večer obiskal vsakdanji gost, to je dež, ter s tem zaključil letošnji tretji Šentjakobski sejem.«

Aktivna je tudi podružnica družbe Sv. Cirila in Metoda iz Kolonje, ki je tokrat priredila veselico na

Konkonelu. »Program so krasila razna pevska društva, v veliko zadovoljstvo vsem. Pohvaliti pa je treba tudi naše dobro okoličansko ljudstvo, ki se v polni meri zave da dolžnosti napram naši šolski družbi. Veseli smo bili, ko smo videli naše domačinke žene, ki so v paviljonu prav pridno prodajale podarjeno, domače, dobro narajeno in okusno pecivo in razne druge dobre prigrizke. Naša ljubka vrla dekleta so tekmovala v prodaji raznih srečk, razglednic itd. Zadovoljni smo bili v hitrosti šaljive pošte, a škoda, da je nevihta pokvarila veselo razpoloženje.

Ideja Ciril-Methodove družbe prodira vedno bolj in bolj, in to je vesel znak pri masi našega preprostega ljudstva. Našim podružnicam Ciril Methodove družbe pa svetujem, naj le prirejajo svoje veselice tudi v takih krajih, kjer se iste ne nahajajo, kajti s tem se bodri naše ljudi in se jih navdušuje. Vsa čast torej vrlemu odboru novoustanovljene podružnice v Kolonji. Le tako naprej!«

TATEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK
GLASLO OBMOBLJNE PRISTE OBMOBLJNE TRAJNICE OBMOBLJNE

PRED 50 LETI

Nadaljuje se zbiranje denarnih prispevkov za prizadete prebivalce Skopja, ki so preživeli hud potres. Zbiranje poteka v osrednjem zbirnem centru v Ul. Geppa 9, v Tržaški knjigarni v Ul. sv. Franciška, v uredništvu Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 in v zbirnem centru SKGZ v Gorici.

«Te dni je odpotoval iz Trsta naravnost v Skopje težak tovornjak s skoro tridesetimi tonami oblačil, odev, čevljev in drugih darov za tamkajšnje težko prizadete prebivalce. Bliža se deževno vreme in velika večina meščanov je ostala brez vsega ter jim bodo torej ta oblačila, ki so jih darovali prebivalci tržaške in goriške pokrajine, prišla nedvomno zelo prav.

Na tovornjak so pridni pristaniški delavci in mladinci naložili 521 velikih kartonskih zavojev, v katerih je lepo zloženo blago. Carinske in špedicijske operacije je opravilo Centralsped, ki je tudi na tak način izrazilo svojo pripravljenost, pomagati ponesrečencem, med tem ko bo tovornjak predan v Skopju tamkajšnjemu špedicijskemu pod-

jetju Transcop, ki je v Trst sporočilo, da kljub nesreči ponovno normalno posluje. To podjetje bo blago predalo štabu za pomoč, ki ga bo razdelil med najpotrebnejše. Za prevoz pa je poskrbelo Beograjsko avtomobilsko podjetje.

To je druga pošiljka blaga, saj je bila takoj po nesreči predana večja količina zdravil na republiški štab za pomoč Skopju v Ljubljano. V primerih obeh pošilk so krajevne oblasti ljubeznivo omogočile hiter in preprost carinski postopek, za kar gre zahvala krajevni prefekturi in carinski upravi.

Na sedežu Nove delavske zbornice v Ul. Pondares 8 je potekala pristrčna svečanost, na kateri so se predstavniki sindikalnih in drugih organizacij srečali s sindikalnimi predstavniki iz Slovenije in jim izročili darove za žrtve v Skopju. Tajnik CGIL iz Modene pa je izročil jugoslovanskim sindikalnim predstavnikom ček za pol milijona lir, ki so jih do sedaj zbrale sindikalne in druge organizacije v Modeni.«

DEŽELA - Rok za vložitev prošenj zapade konec septembra

Pobude za ovrednotenje zgodovinske in kulturne dediščine slovenske manjšine

TRST - Deželni svet je s poletnim rebalansom vključil v proračun 2013 Furlanije-Juljske krajine dodatnih 739 tisoč evrov za slovensko manjšino. Gre za državni denar, ki je namenjen ovrednotenju zgodovinske in kulturne dediščine Slovencev v Italiji, vsaj polovica teh sredstev pa bo obvezno šla Slovincem na Videmskem. Deželni svet je na predlog odbornika Gianija Torrentija namenil tudi izredni prispevek 150 tisoč evrov društvu Slovensko gledališče za njegove statutarne obveze do Slovenskega stalnega gledališča.

Dežela je za dodelitev navedenih 739 tisoč evrov izbrala pot pogodb z ustanovami in organizacijami slovenske manjšine, ki bodo dobile denar ne več na osnovi ustaljene »lestvice« t.i. primarnih organizacij, temveč na osnovi specifičnih projektov-pobud. Najvišji možni prispevek za posamezne projekte (odobrila jih bo deželna vlada) je 100 tisoč evrov, najnižji pa 20 tisoč evrov.

Rok za vložitev prošenj za prispevke iz tega izrednega proračunskega poglavja zapade 30. septembra. Podrobne informacije dobijo zainteresenti na spletni strani Dežele: <http://www.regione.fvg.it/rafv/cms/RAFVG/cultura-sport/cultura/comunita-linguistiche/FOGLIA20/>. Pravico do prispevkov imajo ustanove in organizacije, ki so vpisane v deželni seznam organizacij slovenske jezikovne manjšine (peti člen deželnega zakona za Slovence iz leta 2007).

Dežela je z objavo te odločbe pojasnila namen tega proračunskega sklepa, o katerem so se pojavile različne govorice o že vnaprej dogovorjeni porazdelitvi denarja. Slišati je bilo tudi ugibanje, da bo del prispevkov namenjen nekaterim športnim društvom, medtem ko deželni ukrep govori o ovrednotenju zgodovinske in kulturne dediščine.

Deželni odbor je na zadnji seji v zvezi s Slovenci vedno na Torrentijev predlog odobril pravila za porazdelitev 460 tisoč evrov občinam in gorskim skupnostim iz videmske pokrajine. Tudi v tem primeru gre za državni in ne za deželni denar.

Zgoraj odbornik za kulturo in jezikovne manjšine Gianni Torrenti in desno predsedstvo deželnega sveta in deželna vlada

BELTINCI - Govornica poslanka Jerajeva, prisoten tudi Borut Pahor

Proslavili združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom

BELTINCI - Občina Beltinci je tudi letos pripravila slovesnost od dnevu združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, saj obenem z državnim praznuje svoj občinski praznik v spomin na množično ljudsko zborovanje v Beltincih 17. avgusta leta 1919, ko je vojaška oblast upravljanje nad Prekmurjem predala civilni oblasti.

Slovesnosti se je udeležil tudi predsednik republike Borut Pahor, slavnostna govornica pa je bila poslanka državnega zbora Alenka Jeraj. Slednja je združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom ocenila kot enega svetlih trenutkov v zgodovini slovenskega naroda, ko smo stopili skupaj in združili moči in ki bi se lahko končal tudi drugače, če bi vrhovni svet mirovne konference v Parizu sprejel drugačno odločitev.

Pooblastil je kraljevino SHS, da zasede Prekmurje, vojska ga je zasedla brez prelivanja krvi in takoj začela vzpostavljati novo upravo, za kar je zaslužen predvsem izvedenec za Prekmurje Matija Slavič, ki je predstavnikom velesil predstavil položaj ljudi v pokrajini, je povedala Jerajeva ter posebej omenila zavedne duhovnike in učitelje, ki so v Prekmurju ohranili jezik in narodno zavest. »Ta svetli, edini trenutek, ko smo Slovenci povečali svoje ozemlje in ga ne izgubili, je izjemen dogodek v naši zgodovini. Izjemen ne zato, ker smo pridobili ozemlje, pač pa zato, ker smo se združili Slovenci in Slovenci, ker se je s tem končalo po-

tujčevanje in asimilacija. Izjemen pogum, srčnost in narodna zavest velikih Prekmurcev in mnogih Slovencev, ki so sanjali in darovali vse, tudi svoja življenja za domovino, zaznamuje praznik, kot je jutrišnji,« je poudarila poslanka, sklenila pa, da danes k sreči takih vprašanj ni, saj smo del skupine narodov, ki skupaj odločamo o svoji usodi, pomagamo drug drugemu in se učimo ter stopamo po poti uspeha, pa tudi padcev, skupaj, pri čemer je vsak padec tudi priložnost za ponoven vzpon ter pogumen in trden korak, pri čemer nam lahko da to moč spomin na velike dogodke pred 94 leti.

Premierka Alenka Bratušek pa je v poslanici čestitala vsem Prekmurkam in Prekmurcem ter vsem tam živečim etničnim skupnostim. Po njenem mnenju največjega praznika Prekmurja ne kaže razumeti samo kot spomin na viharno preteklost, temveč predvsem kot upanje na boljšo prihodnost. Bratuškova je v poslanici poudarila, da so Prekmurci kljub stoletjem, ki so jih preživeli pod okriljem Ogrske, ločeni od "svojega" naroda, uspeli ohraniti skrb za kulturno vključevanje zaradi zvestobe slovenski kulturi, jeziku in narodu, ki so jo živo prenašali iz roda v rod.

V kulturnem programu so nastopili člani Kulturno-etniškega društva Beltinci in Kulturnega društva Marko Beltinci s prikazom prevratnega obdobja v letih 1914-1917, podelili pa so tudi občinske nagrade in priznanja zlatim maturantom. (STA)

Jutri planinski pohodi po poteh Solbice

SOLBICA - Združenje Vivistolizza iz Solbice v Reziji prireja jutri nekaj planinskih pohodov za vse okuse. Začetek vodenih pohodov bo ob 9. uri iz Solbice. Pohodniki bodo lahko izbirali med nezahtevnim (5 ali 10 km dolgim) pohodom »Ta lipa pot«, ki je primeren tudi za otroke, sugestivna »Matejeva pot (Sentiero di Matteo) je zahtevna zaradi svoje dolžine (13 km), »Navpični kilometer« je dolg 10 km in zelo zahteven v prvih 4,5 km pohoda, ko se premaga 1060 m višinske razlike do kočice Igor Crasso. Na koncu je 16 km dolg pohod Pusti gost - po sledeh preteklosti, ki je zahteven tako zaradi dolžine (16 km) kot zaradi višinske razlike, ki jo je treba premagati. Gre za povsem novo pot, ki povezuje kraje, ki pohodniku »pripovedujejo« o stoletjih življenja tamkajšnjih prebivalcev v planinah.

Obiskovalci, ki se ne bodo podali na pohode, pa bodo lahko obiskali tudi muzej brusača, kupili značilni rezijanski česen strok in se sprehodili po slikovitih ulicah te rezijanske vasi. Dodatne informacije so na razpolago še na spletni strani giulianofiorini@alice.it oz. po telefonu 360/960179.

Pirančan okradel devet starejših žensk

PIRAN - Policija je konec prejšnjega tedna prišla na sled predzmemu tatu, ki je v približno mesecu dni kar devetim starejšim ženskam na območju Pirana iztrgal torbice in si prilastil njihovo vsebino. Gre za 31-letnega Pirančana, odvisnika od drog, ki bi s tatvinami lahko nadaljeval, zato je preiskovalni sodnik zoper njega odredil pripor. Policiji je bil tudi znan že iz predhodnih postopkov.

Tat je za žrtve izbiral ženske, stare 70 in več let. Po oprezanju za žrtvami je izza hrbta pritekel do njih in jim iz rok oziroma z ramen iztrgal torbice ter si jih prilastil skupaj z njihovo vsebino. Dejstvo, da si je za žrtve izbiral starejše občanke, ki bi med tatvino lahko padle po tleh in se poškodovale, le še podkrepi storilčevo nizkotnost, menijo na policiji.

UKVE - Od 19. do 23. avgusta

Jezikovna delavnica za izpopolnjevanje znanja slovenskega jezika

KANALSKA DOLINA - S.K.S. Planika s svojimi dejavnostmi daje poseben poudarek razvijanju spoznavne zmožnosti v slovenskem jeziku pri otrocih in mladostnikih. V podporo temu delu organizira jezikovno delavnico, ki bo potekala od 19. do 23. avgusta in je namenjena otrokom in mladim, ki bodo lahko v praksi preizkusili svoje znanje slovenskega jezika. Namen delavnice je med drugim tudi uveljavljanje in širjenje slovenščine, vzpostavitev živnega stika s slovenskimi vrstniki in posledično samozavestnejša raba slovenskega jezika. Od kranjskogorskih vrstnikov pa pričakujejo širitev zavesti in občutljivost za dojemanje prisotnosti slovenstva tudi zunaj meja Slovenije. Delavnica bo razdeljena na dve starostni skupini in jo bodo vodili zato primerno usposobljeni mentorji.

Jezikovno delavnico je finančno podprlo tudi Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. (R.B.)

SLOVENIJA - Številne maše ob velikem šmarnu

Povsod odmevala tudi nedavna odstopa ljubljanskega in mariborskega nadškofa

BREZJE - Praznik Marijinega vnebovzeta je več kot 4000 vernikov v četrtek obeležilo na slavnostni maši na Brezjah. Prisluhnili so besedam ljubljanskega pomožnega škofa Antona Jamnika, ki je v času aktualnih težav v družbi in Cerkvah izpostavil pomembnost upanja oziroma pričanja, da ima vse na svetu svoj smisel.

Mnogim je romanje ali izlet na Brezje ob prazniku Marijinega vnebovzeta postala že tradicija in številni se tako priporočijo Mariji. V baziliki na Brezjah je namreč slika Marije Pomagaj, ki naj bi glede na številna pričevanja že sredi 19. stoletja poskrbela za nekaj izrednih ozdravljenj romarjev. Prav letos mineva 150 let, kar naj bi se na Brezjah pri Mariji Pomagaj zgodil prvi čudež, in sicer naj bi 22. septembra 1863 čudežno ozdravela Marija Tavčar iz Begunj.

Jamnik je opozoril, da v vsakdanjem življenju prevladuje posvetni humanizem, ki razglša, da je človek sam svoj gospodar. Izpostavil je še, da vsakdanja pragmatika in omamljenost z zgolj materialno uspešnostjo pogosto one-

mogočata, da bi človek v polnosti zaživel iz globin svoje presežnosti, ki se odraža v kulturi, umetnosti, glasbi, verovanju in različnih drugih oblikah njegovega ustvarjanja.

Marijin praznik vsako leto obeležujejo tudi Romi, ki se pred velikim šmarnom podajo k Marijinim svetiščem. Letos jih je na Brezjah in na sosednjem Črncu v šotorih pred kombiji kampiralo okrog 500. Skupaj z drugimi verniki so sodelovali v procesiji z lučkami in Marijo Pomagaj. Nagovoril jih je njihov župnik Peter Kokotec in drugi, ki so izpostavili, da Bog ne gleda na narod ali na osebo, temveč da izbira iz ljubezni do vsakega človeka.

Maše pa so bile tudi drugod po Sloveniji, kjer sta odmevala nedavna odstopa obeh slovenskih nadškofov. Tako je novi predsednik slovenske škofovske konference Andrej Glavan, ki začasno vodi tudi ljubljansko nadškofijo, maševal na Zaplazu, kjer je dejal, da satan izrablja napake odgovornih ene od škofij za napad na celotno slovensko Cerkev. Po škofovih besedah se

slabosti ene izmed šestih škofij izrabljajo za napad na celotno slovensko Cerkev. Med krivci za to je navedel satana in medije. Glavan poudarja, da napake ene ne morejo biti grehi vseh škofij. Kot je omenil, sta ljubljanski in mariborski nadškof, Anton Stres in Marjan Turnšek, z odstopom sprejela objektivno odgovornost za finančni polom.

Kardinal Franc Rode pa je v Fari pri Kočevju dejal, da je Marijino vnebovzetje »nepremagljivo upanje, ki nam daje moči tudi v nevarnostih in stiskah sedanjega časa.« Kljub vsemu hudemu, napadom od zunaj in grehom in slabostim od znotraj, vemo, da je Kristus vogelni kamen Cerkve, ki skupnosti vernih daje trdnost in življenjsko silo,« je poudaril. V nagovoru med mašo na Zaplazu na predvečer praznika pa je Rode spregovoril tudi o širjenju nestrpnosti in sovraštva do vernih pri nas. To se po njegovih besedah kaže tudi z nenehnimi zahtevami po ločitvi države od Cerkve, pri čemer gre za »poskus utiňanja Cerkve v javnosti«. (STA)

GOSPODARSTVO - Poročilo Pokrajine Trst za drugo četrtletje negativno zlasti za ženske

Na tržaškem trgu dela novo poslabšanje razmer

Najnovejši podatki o trgu dela na Tržaškem niso spodbudni. Poročilo Pokrajine Trst za drugo četrtletje 2013 (obdobje april-junij) kaže, da je bil saldo med novimi zaposlitvami in prekinjenimi delovnimi razmerji v tem času negativen (-1573). V prvih treh mesecih tega leta so bili podatki spodbudnejši, zaposlitev je bilo več kot prekinjenih razmerij (+1259), nato je prišlo do novega negativnega preobrata. Zlasti se je poslabšal položaj žensk (v njihovem primeru se je število novih pogodb za nedoločen čas v enem letu prepolovilo) in priletnih oseb. Eden redkih pozitivnih podatkov zadeva mlade, predvsem zahvaljujoč pogodbam za vaje.

Pokrajinska odbornica za delo Adele Pino pravi, da se šibki znaki ponovnega gospodarskega zagona v državi še ne poznajo na trgu dela. Poleg tega pa se je gospodarska kriza v Trstu pokazala z določeno zamudno, kar pomeni, da bomo tudi izhod iz nje doživeli pozneje. »Nujno pa je, da se nekatera javna dela - vsaj v zvezi s šolskimi gradnjami - izvzamemo iz omejevalnih določil pakta stabilnosti. Tako bi pomagali gradbenemu sektorju, ki je v Trstu v največjih težavah,« opozarja odbornica. Pinova še ugotavlja, da je sivo gospodarstvo na nekaterih področjih

jih bržkone v vzponu, s tem na primer povezuje nižje število pogodb za gospodinjske pomočnice: »Predlagali bomo ustanovitev omizja z zavodom Inps, da preverimo učinkovitost sistema delovnih kuponov.«

V poročilu, ki ga je za pokrajinsko upravo sestavila Francesca Pedron, piše, da se je po pozitivnih podatkih iz prvega četrtletja letos slika spet poslabšala, saldo med številom novih zaposlitev (9103) in prekinjenih delovnih razmerij (10.676) je spet negativen (-1573). V primerjavi s prvim četrtletjem se je število novih zaposlitev zmanjšalo za 8,6% (-855), prekinjena razmerja pa za 22,7% (+1977). Povpraševanje po delovni sili se je v enem letu zmanjšalo za 15,1%, v trimesečni primerjavi pa za 9,1%. V enem letu se je število zaposlenih moških zmanjšalo za 12,9% (-568), število zaposlenih žensk pa kar za 16,6% (-1050). Če upoštevamo samo pogodbe za nedoločen čas, se je število tovrstnih novih pogodb med ženskami zmanjšalo za 54% v enem letu in za 55% v primerjavi s prvim četrtletjem letos. Porazno sliko delno rešujejo mladi (pod 30. letom starosti), saj se jih je v primerjavi s prvim četrtletjem vključilo v svet dela 280 več (+10,2%), v primerjavi z lanskim letom pa 542 manj (-15,2%). (af)

Veliki šmaren: Vidali (SSK) proti trgovskim centrom

Tudi v Furlaniji-Juljski krajini je bilo na veliki šmaren odprtih kar nekaj trgovskih centrov in veleblagovnic, kar je precej razjezilo zlasti sindikate, a tudi nekatere politike in javne upravitelje. Med njimi tudi predsednika tržaškega pokrajinskega sveta Maurizioja Vidalija (Slovenska skupnost), ki je prepričan, da je 15. avgust, podobno kot drugi večji verski in državni prazniki, namenjen počitku in razvedrilu. Vidali predlaga skupne protestne pobude javnih uprav, Cerkve in sindikatov »proti lobijem multinacionalnk, ki stremijo le po dobičku.«

Srečanje s Torrentijem o istrski kulturni dediščini

Deželni odbornik za kulturo Gianni Torrenti se je srečal z vodstvom dokumentacijskega centra za istrsko kulturno dediščino. Njegov predsednik Renzo Codarin je Torrentiju predstavil dejavnost in tudi težave, s katerimi se sooča ta ustanova. Bese-da je tekla tudi o sodelovanju med Deželo in omenjenim dokumentacijskim centrom.

Umrli admiral, ki je služboval tudi v Trstu

Po dolgi bolezni je v Livornu umrl admiral Raimondo Pollastrini. Bil je star 68 let, v preteklosti je med drugim vodil tudi pristaniško kapitanijo na Tržaškem.

SV. IVAN - Pogovor s sestro Gabrijelo

»Nadškof Uran se v Trstu dobro počuti«

Multimedijski center RTV Slovenija (MMC) je za veliki šmaren, ko kristjani praznujejo Marijino vnebovzetje, objavil pogovor s sestro Gabrijelo z reda šolskih sester sv. Frančiška pri Sv. Ivanu v Trstu. V njihov dom, kot piše avtorica intervjuja Ana Svenšek, se je moral po odločitvi vrha Cerkve umakniti tudi priljubljeni nekdanji ljubljanski nadškof Alojzij Uran, ki mu nekateri očitajo očetovstvo. Čeprav sam to zanika in si je želel, da bi ostal na slovenskih tleh, zdaj zavzeto pomaga v svoji novi »župniji«. 78-letna sestra Gabrijela ga v pogovoru s slovensko novinarko označuje kot božji blagoslov, saj sestre pogosto molijo za nove duhovnike, pravi redovnica.

Sestra Gabrijela pravi, da so bili zelo veseli Uranovega prihoda, kar je bilo zanje torej veselo presenečenje. »Veliko molimo za duhovnike in duhovne poklice, in to smo videli kot Božji blagoslov,« pravi intervjuvanka. Prepričana je, da se je gost lepo udomačil pri njih in navedel na Trst. »Včasih ima pri nas maše, kličejo ga tudi drugam. V naši škofiji ga zelo cenijo, duhovniki ga pogosto prosijo za pomoč. Bog je s tem, da nam je dal to pomoč, res blagoslovil našo zemljo,« pravi še sestra Gabrijela.

Glede na to, da sta zdaj morala odstopiti še dva slovenska nadškofa imate kakšne informacije, da bi lahko tudi Anton Stres in Marjan Turnšek prišla v Trst, jo je vprašala novinarka. »Ne, tega pa nisem slišala. Vsak človek kdaj kaj pogrši in moramo sprejeti, da tudi drugi grešijo. Tudi sama sem marsikaj doživela v življenju, kdaj kaj napačnega storila, zato vem, da je treba biti skromen in ponižen. Zaradi težav v slovenski Cerkvi trpim tudi sama, saj sem Slovenka, čutim s svojimi ljudmi.«

Odkar na vrhu Cerkve papež Frančišek, se vsaj po medijskih zapisih zdi, da veje nov veter. Kako dojemate novega papeža, jo je še vprašala novinarka. »Me

Upokojeni nadškof Alojzij Uran ARHIV

smo frančiškanke in on je prevzel ime Frančiška. Vse nas je razveselil in presenetil, poslušamo, kar govori. Veselijo nas njegove besede o uboštvi, saj sta sveti Frančišek in Klara živela skromno, ubogo ter za ljudi. Nekateri naše mlajše sestre so bile v Rimu in so nam prenesle to navdušenje,« pravi še sestra Gabrijela, ki je pred kratkim obiskala Egipt.

Za sestro Gabrijelo je v tej državi zelo hudo, saj so za situacijo obtožili tudi krščanske Kopte. Zelo jo skrbi, sestre ne morejo iz samostana, niti po nakupih živili. Pred časom so nakupile več hrane, a so jim nato izkopili elektriko, s tem pa tudi hladilnike. Imajo hišo v Aleksandriji in v Kairu – prav blizu trga Tahrir, kjer so dnevni protesti.

ČEZMEJNA POBUDA - Odhod iz Doline in srečanje v Križu

Pohodniki na Triglav v duhu prijateljstva in sodelovanja

Pohodniki na Triglav skupaj s predstavniki občinskih uprav na dvorišču turistične kmetije Tretjak-Bibc v Križu

KROMA

Ne samo rekreacija, temveč tudi promocija prijateljstva in sodelovanja ter spodbujanje čezmejnih projektov. To je poslanstvo pohoda na Triglav, ki ga peto leto zapored prireja društvo Kraški gadi s sedežem v Gorjanskem na Krasu, a s članstvom na obeh straneh nekdanje državne meje. Duša društva in te pobude je Marijan Zega iz Gorjanskega.

Pohodnikov je letos dvanajst (lani jih je bilo devet, med njimi je bil tudi komenski župan Danijel Božič), svojo pot na najvišjo slovensko goro so včeraj zjutraj pričeli

v dolinski občini, nakar so se na plovnem kanalu v tržaški industrijski coni vkrcali na čoln ter odpluli do kriškega portiča Na mulu, od koder so se strmih stopnicah in nato med vinogradi povzpeli do turistične kmetije Tretjak oziroma pri Bibcu. Tam je doma Aleksander, eden od pohodnikov in že vrsto let aktiven v društvu Kraški gadi.

Na dvorišču pri Bibčevih so pohodnikom voščili srečno pot predstavniki lokalnih uprav, ki podpirajo ter spodbujajo pohod. Prišli so med drugim odbornik Edi Kraus v imenu Občine Trst, do-

linski podžupan Antonio Gherisnich ter predsednik in podpredsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Roberto Cattaruzza in Juri Zeriali. Pohod uživa podporo kraških občin v Italiji in Sloveniji. Iz Križa so se pohodniki včeraj popoldne podali v Trnovco, Hrušico in Rašo, kjer so prespali. Danes bodo nadaljevali pot do Nanosa ter naprej do Idrije in Baške grape, na vrh Triglava naj bi dospeli prihodnji četrtek. Med pohodom imajo na programu vrsto srečanj z domačimi župani in zastopniki lokalnih skupnosti.

VELIKI ŠMAREN - Praznično predvsem na Repentabru, v Nabrežini in Trstu

Kultura, duhovnost ter prijetno druženje

Pred velikim šmarnom se je lep del prebivalcev Trsta in okolice odpravil na morje ali v gore, doma pa jih je ostalo več kot običajno. V teh dneh se je med drugim vrstijo tradicionalni prazniki, ki so zelo priljubljeni in pritegnejo veliko obiskovalcev.

Repentabska praznika

V tisočletni cerkvi na Tabru so se verniki v četrtek z dvema slovesnima mašama poklonili Marijinemu vnebovzetju. Dopoldansko mašo z ljudskim petjem je daroval tržaški škof Giampaolo Crepaldi, popoldne pa je bilo na vrsti somaševanje vseh letošnjih duhovniških jubilarantov. Ob novomašniku Klemnu Zalarju so to Marij Gerdol (letos praznuje 60 let mašništva), zlatomašnik Franc Vončina (50 let mašništva), openski župnik Franc Pohajac (45 let mašništva) ter slovenski kaplan pri Sv. Ivanu Milan Nemač in gostitelj, repentabski župnik ter škofov vikar za tržaške Slovence Anton

Bedenčič (oba praznujeta 40 let mašništva). Pel je Združeni zbor Zveze cerkvenih pevskih zborov. Praznik, ki ga je pripravila repentabska župnija v sodelovanju z občinsko upravo, je privabil romarje, že v prejšnjih dneh pa je bil priložnost za druženje ter prisostvovanje kulturnim dogodkom.

Včeraj je bil na vrsti še drugi praznik, posvečen zavetniku sv. Roku. Poleg dopoldanske in večerne maše ter odlične gastronomske ponudbe (s kuhanimi štruklji na čelu) je bil na sporedu večerni koncert mestne godbe na pihala Františka Kmocha iz češkega Kolina.

V Nabrežini se stopnjuje

Sv. Rok se seveda tudi zavetnik Nabrežine. Petdnevno praznovanje se je začelo v sredo, vrhunec bo jutri, vse te dni pa se v vasi dogaja marsikaj zanimivega. Po četrtkovih igrah za otroke in odrasle ter glasbi so včeraj priredili tekmovanje v metanju skrl

Duhovniški jubilaranti med mašo na Tabru

KROMA

in mešani turnir v odbojki na mivki na Sokolovem športnem igrišču. Danes ob 18. uri se bo nadaljeval mešani odbojarski turnir, na Petelinovem dvorišču (Nabrežina št. 4) pa bo animacija za otroke v priredbi Centra otrok in odraslih Harmonija (v sodelovanju z Združenjem staršev OŠ Virgila Ščeka). Drevi ob 20.30 bosta na glavnem trgu nastopila Godbeno društvo Nabrežina in mestna godba na pihala Františka Kmocha iz češkega Kolina, ki je včeraj gostovala na repentabskem prazniku.

Jutri ob 10. uri bo v Nabrežini slovesna maša s procesijo, sledila bo zakuska v priredbi jusa Nabresina Gemeinde, AŠD Sokol in SKD Igor Gruden. Opoldne bo na Sokolovem igrišču turnir v odbojki na mivki v parih, zvečer pa čaka obiskovalce bogat glasbeno-plesni program. Ob 20. uri bo plesna šola No Salsa No Party popeljala navzoče v tropske kraje, in sicer s karibskimi plesi ter prikazom modne zumbes. Ob 21. uri bo nastopil »one-man band« Zvezdan

Sever, za 21.30 je napovedana loterija v priredbi SK Devin. Kot smo že poročali, so v

Utrinek z repentabskega praznika

KROMA

Metalci skrl med včerajšnjim tekmovanjem v Nabrežini

KROMA

V gorah rešili Tržačane

V četrtek zvečer so gorski reševalci iz Mužca in Tolmeča (sodelovali so finančni stražniki, karabinjerji in gasilci) rešili štiri Tržačane, ki so bili na soteskanju v občini Kluže. Reševanje se je začelo okrog 17.30, končalo pa se je ob 20. uri. Četverica je obtičala na težko dostopnem območju ob potoku Simon in poklicala reševalce, eden od Tržačanov si je zaradi padca zlomil nogo. Njega so zvečer odpeljali s helikopterjem službe 118.

Tatovi v Barkovljah

Trije moški v temnih oblekah so si v četrtek ogledovali parkirane avtomobile pri borovem gozdiču v Barkovljah, na Miramarskem drevoredu. Policisti so jih zagledali in ustavili ter jih osebno preiskali. Zasegli so jim dva noža in kovinsko rezilo v obliki črke L - take uporabljajo tatovi za vlamljanje v stanovanja. Ovadbje so doleteli italijanska državljana F. S. (60 let) in R. C. (22 let) ter 54-letnega romunskega državljana I. S.

Avtobusni razgrajšč

Na nočnem avtobusu C je 21-letni D. M. težko znerjal voznika, ker mu ni pravočasno odprl vrat vozila. Mladenič je vpil na soferja in od njega zahteval, naj ga zapelje domov, ostali potniki pa so naglo zapustili avtobus. D. M. se je na Trgu Valmaura agresivno obnašal tudi po prihodu policistov ter predstavnika podjetja Trieste Trasporti. Odvedli so ga na kvesturo in ga ovadili.

KONTOVEL - Julij in avgust kritična meseca

Mlaka: spet poginule ribe

Domačini opazili 15 poginulih rib na vodni gladini - Pomanjkanje kisika v vodi - Poseg civilne zaščite

Kontovelska Mlaka

KROMA

Konec julija in začetek avgusta sta za kontovelsko Mlako res kritična. Konec lanskega julija so v Mlaki poginili trije krapci, od katerih je eden dosegel 90 centimetrov dolžine. Pred nekaj dnevi so domačini na vodni gladini spet opazili poginule ribe. Razlog letošnjega pogina je - po vsej verjetnosti - enak lanskemu: pomanjkanje zraka v Mlaki.

Predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Roberto Cattaruzza je -

čim je bil obveščen o novem poginu rib v Mlaki - pisno opozoril tržaškega odbornika za okolje Umberta Laurenija o nevarnem stanju tistega naravnega biserja. Od njega je zahteval čim prejšnji poseg, ali civilne zaščite ali podjetja AcegasAps, da bi z dolivom sveže vode dali Mlaki nekaj prepotrebnega kisika. Na dan pred velikim šmarnom mu je bilo zagotovljeno, da bo civilna zaščita dolila Mlaki vodo.

Cattaruzza je med ogledom območja naštel kakih petnajst poginjenih rib. Lanskega julija je sam povlekel iz vode poginjene krape. Letos je poginilo več rib, ki pa so manjše in se nahajajo proti sredini Mlake, zato jih rajonski predsednik ni mogel odstraniti iz vode. Lani septembra je sklical srečanje z občinskimi in pokrajinskimi upravitelji, da bi nekako zagotovili Mlaki »lepše življenje«. Vse kaže pa, da dosedanj ukrepi niso zadostovali.

25 vrtov za ostarele, družine in združenja

Tržaška občina razpisuje natečaj za triletno dodelitev 25 socialnih vrtov, ki jih je sama uredila na območju med ulicama Navali in Dandolo. Deset vrtov je na razpolago za ostarele, trinajst za družine in dva za združenja. Zainteresirani morajo vložiti prošnjo do 21. avgusta. Besedilo razpisa je na razpolago v uradu za stike z javnostjo v Ul. Procureria 2A, tel. 0406754850 in 0406756060, na ogled pa je tudi na spletni strani občine "www.retecivica.trieste.it".

Prošnje za dodelitev prodajnih mest na Ponterošu

Tržaška občina sporoča, da bo od ponedeljka, 19. t. m., do petka, 19. septembra, mogoče vložiti prošnje za prodajna mesta na živilskovrtnarskem občinskem sejmu, ki deluje ob torkih in sobotah na Ponterošu. Prošnje je treba nasloviti na urad za trgovino na odprtem v Ul. Genova 6, ki zainteresiranim nudi tudi potrebne informacije. Tel. 0406758094 in 0406758096.

Podpisi za referendum

Radikalci v tem času zbirajo podpise za razpis 12 referendumov, ki gredo od skrajšanja postopka za ločitev zakoncev od ukinitve javnega financiranja političnih strank in ukinitve dosmrtnih ječe. Podpise bodo zbirali v Trstu tudi danes, in sicer na Trgu delle Torri od 9.30 do 12.30.

DEVIN-NABREŽINA - Snemanje srhljivke režiserja Ronnieja Rossellija

Kaj skriva »hiša duhov« v Ribiškem naselju?

Kaj se skriva za zidovi hiše v Ribiškem naselju? Ali so jo zasvojili duhovi? Ali so jo prikazni izbrale za svoj domicil?

In še: kaj se dogaja na nabrežinskem trgu pred županstvom? In v samem županovem uradu?

Vsa ta zagonetna vprašanja zastavlja film, ki ga te dni snemajo v devinsko-nabrežinski občini. Ribiško naselje je postalo s svojo hišo strahov (ali duhov, ali prikazni ...) osrednja lokacija zgodbe, ki si jo je zamislil italijanski režiser Ronnie Rosselli. Dogajanje pa se razpreda tudi po drugih krajih občine župana Vladimirja Kukanje in v mestu.

»To je moj drugi dolgometražni film,« je včeraj med opoldansko pavzo snemanja pojas-

Levo režiser Ronnie Rosselli za snemalno kamero; desno snemanje filma na nabrežinskem trgu pred županstvom

njeval Rosselli. »Prvi, La notte dei giochi iz leta 2008, je bila psihološka srhljivka. Sedanji pa sodi v vrst tako imenovanih "nadenaravnih" srhljivk,« je dopolnil.

Filmu je dal naslov Anna La Nera. Produkcija je nizkocenovna, v filmu nastopajo štirje mladi protagonisti, ki skušajo razkriti, ali je legenda o hiši duhov v Ribiškem naselju resnična ali ne. Režiser, seveda, ni hotel razkriti odgovora; dejal je le, da

bo vse zelo napeto in prežeto s strahom, prav hiša v Ribiškem naselju pa naj bi bila »glavna protagonistka« filma, saj se vsa zgodba suče okrog njene legende.

Snemalna ekipa se nahaja na Tržaškem že od začetka meseca. V dneh pred velikim šmarom je posnela več kadrov tudi v mestu: v prodajalni časopisov v Ul. Roma in v nekaterih palačah v središču mesta (za notranje kadre).

Rosselli, njegovi igralci, tehniki in drugo osebje bodo ostali na Tržaškem še najmanj nekaj tednov. »Posneti moramo tudi kar nekaj nočnih prizorov. Noči pa so v tem času prekratke, da bi lahko delo opravili sedaj. Zato bomo počakali na september, ko bo postala noč daljša in bo s svojo svetlobo primerna za našo zgodbo,« je še pojasnil mladi italijanski režiser Ronnie Rosselli. **M.K.**

»Glasbeno branje« Pupkin Kabaretta tržaških klasikov

V okviru Tržaškega poletja se drevi v muzeju Sartorio na Trgu Papa Giovanni XXIII v Trstu obeta zanimiv glasbeno-literarni večer. Člani Pupkin Kabaretta bodo recitali nekatere odlomke klasikov tržaške književnosti, od Sveva do Joycea, od Sabe do Kosovela in mnogih drugih, in to ob raznoliki glasbeni kulisi, v kateri se bosta prepletala jazz in blues. Kot beremo v vabilu na večer z naslovom »Italo Svevo and Friends Blues Explosion«, bo šlo za izvirni način odkrivanja podrobnosti iz življenjepisov znamenitih ljudi, ki so nekoč živeli v tem mestu, preden so jim v njem postavili spominske kipe.

Maksimilijanove sanje drevi na Trgu Venezia

Danes bo z začetkom ob 21.30 nova predstava Cesarskih sanj Maksimilijana Habsburškega od Miramara do Mehike v italijanskem jeziku. Gre za novo izvedbo predstave, ki so jo v Miramaru izvajali od leta 1959 do 1999 z velikim uspehom.

Danes in jutri odprti vsi tržaški znanstveni muzeji

Tržaška občinska uprava sporoča, da bodo tudi danes in jutri odprti vsi tržaški znanstveni muzeji, tako kot so sicer bili tudi na veliki šmarin in včeraj. Trst pač obiskujejo številni turisti, ki si radi ogledujejo tudi stalne zbirke in razstave v njih. Sicer pa so Naravoslovni muzej v Ul. Tominz 4, Morski akvarij na pomolu Pescheria, Botanični vrt v Ul. Marchesetti 2 in Morski muzej v Ul. Campo Marzio 5 lahko zanimivi tudi za domačine. Odprti bodo od 10. do 18. ure, akvarij od 9. do 19. ure.

ŠAGRA
na PROSEKU

GODBENO DRUŠTVO PROSEK

17.18. avgusta

V okviru šagre, v prostorih Kulturnega doma na Proseku, je od 18. ure odprta razstava umetnika Claudia Clarija

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 17. avgusta 2013

PAVEL

Sonce vzide ob 6.08 in zatone ob 20.09 - Dolžina dneva 14.01 - Luna vzide ob 17.15 in zatone ob 1.46

Jutri, NEDELJA, 18. avgusta 2013

HELENA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 29 stopinj C, zračni tlak 1018 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 15 km na uro severovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23 stopinj C.

Lekarne

Danes, 17. avgusta 2013

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprto
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. dell'Istria 33 - 040 638454, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Žavljje - Ul. Flavia 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. dell'Istria 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavljje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Giotti 1 - 040 635264

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Red 2«.
CINEMA DEI FABBRI - 18.15, 21.30 »Violeta Parra - Went To Heaven«; 16.30, 20.00 »La quinta stagione«.
FELLINI - »Kinodvorana je zaprta za dopust«.

GIOTTO MULTISALA 1 - »Kinodvorana je zaprta za dopust«.
GIOTTO MULTISALA 2 - »Kinodvorana je zaprta za dopust«.
GIOTTO MULTISALA 3 - »Kinodvorana je zaprta za dopust«.
KOPER - PLANET TUŠ - 17.45 »Bling Ring«; 15.20 »Byzantium«; 18.55, 20.35, 22.45 »Elizij«; 20.20 »Napad na belo hišo«; 16.00, 20.30, 22.40 »Odrasli 2«; 13.40 »Pošasti z univerze«; 21.10, 23.05 »R.I.P.D. - Urad za pokojnike«; 13.00, 15.10, 17.30, 19.45 »Smrkci 2«; 13.50, 14.20, 16.05, 16.30, 18.40 »Smrkci 2 3D«; 13.20, 14.10 »Tad Jones in iskanje izgubljenega mesta«; 18.05 »Wolverine«; 16.20, 18.10, 20.50, 22.05 »Upokojeni, oboroženi, nevarni 2«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »La parte degli angeli«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 20.15, 22.15 »Wolverine l'immortale«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Kick - Ass 2«; Dvorana 2: 18.20 »Drift - Cavalca l'onda«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Open Grave«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 15.15, 17.35, 19.55, 22.15 »I maghi del crimine«; 15.30, 17.50, 22.15 »Drift - Cavalca l'onda«; 18.05 »Body language«; 20.15 »The Purge - La notte del giudizio«; 15.30, 17.00, 19.30, 22.00 »Wolverine l'immortale«; 22.15 »Esp 2 - Fenomeni paranormali«; 15.15, 17.25, 19.35, 20.10, 21.45 »Kick - Ass 2«; 16.40 »Dino e la macchina del tempo«; 18.30, 21.20 »Pacific Rim«; 15.15 »Eco Planet - Un pianeta da salvare«; 15.15, 17.35, 19.55, 22.15 »Red 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - »Kinodvorana je zaprta za dopust«.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA

SALEŽ 46 je odprt do 25. avgusta.

Tel. 040-229439

KMETIJA ŽAGAR

je odprta v Bazovici.

Vabljeni!

Tel. 040-226382

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

DRUŽINA COLJA je odprla osmico, Samatorca št. 21. Tel.: 040-229326.

DRUŽINA TERČEN, Mavhinje 42, je odprla osmico. Toplo vabljeni. Tel. 040-299450.

ERIKA IN ELVIANA sta odprli osmico, Kontovel št. 29. Tel.: 040-225859.

LISJAK je odprl osmico na Kontovelu.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v Oljčnem gaju. Vabljeni.

OSMICO sta v Saležu odprla Sandra in Joško Škerk.

V BOLJUNCU pri Parovelu je odprta osmica. Tel. 346-7590953.

V PRAPROTU ŠT. 15 je odprl osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni. Tel. št.: 349-3857943

Mali oglasi

ČEVLJE za narodno nošo, št. 38 in 41, ugodno prodam. Tel. 040-200252.

DAJEM V NAJEM malo, komaj prenovljeno stanovanje, na Kozini. Tel.: 392-2225821.

IŠČEM na posojilo ali poceni lesen otroški voziček za Kraško ohcet. Tel.: 340-2291299.

IŠČEM OTROŠKE COPATE narodne noše številka 25/26. Tel.: 338-3952973.

KUPIM KNJIGE za 1. razred Znanstvenega liceja F. Prešeren. Tel.: 0481-78048 ali 346-6855281.

PRODAM KNJIGE: Svet književnosti 1, 3 in 4; Od antike do danes; Oblikoslovje; Zgodovina 1, 2. Tel. št.: 339-3132487.

PRODAM 750-litrski sod iz inoxa, na olje. Cena po dogovoru. Poklicati ob uri obedov na tel. št.: 333-4251151.

PRODAM lesen otroški voziček za Kraško ohcet (40x40x90). Tel. št.: 040-393103.

PRODAM piaggio energy 50 cc, v odličnem stanju, po ugodni ceni. Tel.: 338-1674839.

SAMOSTOJNO HIŠO z lastnim dvoriščem v Boljuncu dajem v najem z možnostjo odkupa. Hiša je opremljena in primerna za družino z otroci. Tel.: 335-8045700 v večernih urah.

Loterija 16. avgusta 2013

Bari	06	82	60	73	70
Cagliari	48	34	08	83	54
Firence	44	35	86	19	07
Genova	11	10	51	03	83
Milan	37	17	39	59	49
Neapelj	09	05	32	84	68
Palermo	50	87	59	09	55
Rim	52	17	62	56	82
Turin	55	83	59	46	50
Benetke	04	33	87	06	05
Nazionale	34	25	43	87	36

Draga

Mateja in Pavel!

Naj bo platno vajinega skupnega življenja prepredeno z gostimi nitkami ljubezni in sreče!

Norma in Boris,
Slava in Dušan,
Veronika in Goran,
Jadranka in Roberto,
David in Veronika

Pavel in Mateja

Srečno se v zakon zavrtita,
novo življenje skupaj gradita.

Kontovelska klapa

Ko danes usmerjata korak

Pavel in Mateja

na skupno pot,
naj sreča vaju spremlja
vseposod. Le tam, kjer se rodi
ljubezen in spoštovanje,
uresničijo se vse skrite sanje.
Iskrene čestitke

vsi sodelavci iz Dijaškega doma

Danes stopata na skupno
življenjsko pot

Pavel in Mateja

Želimo vama obilo ljubezni, sreče
in razumevanja ter ... "malih
Repic"

vsi pri ŠD Kontovel.

Draga **Mateja!**

Ko si rolke v strmi
reber porivala, se ti je
ljubezen v **Pavla**
razkrivala.

Danes korak usmerjata
na skupno položno pot:
naj sreča in ljubezen vaju
spremljata vseposod!

Vsi pri A.Š.D. Mladina

Čestitke

Danes bosta pred matičarja
stopila **TATJANA** in **ERIK**. Razu-
mevanja, sreče in nešteto skupnih le-
pih dni jima želijo tovariši **Stranke**
komunistične prenove.

Danes se v Križu poročita **MA-
TEJA** in **PAVEL**. Obilo sreče v novem
skupnem življenju vama želita **Ani-
ca** in **Albert**.

Mali Martin nazdravlja stricu
PAVLU in **MATEJI** s pristrčnim na-
smehom in prešernim vriskom.

Draga MATEJA in **PAVEL**! To-
plina ljubezni naj zakon prežema,
naj vama ne mine kdaj dan brez ob-
jema. Naj bo sonce ali vihar, srečen
bodi mladi par! Kriška pojoča de-
kleta.

**Ker bila je prava lunca, rodila
se je punca. Vso srečo mali NINI** in
veseli družini **Luxa**. Člani **DSL »Do-
berdob«**.

Izleti

KROŽEK KRU.T obvešča, da je še ne-
kaj prostih mest za letovanje na Ma-
li Lošinji, v obdobju od 7. do 14. sep-
tembra. Interesenti naj kličejo na tel.
št. 040-360072 (vsak dan od 19. av-

Danes se bosta poročila

Tatjana in Erik

Vso srečo jima želijo

mama, tata in Alex

Jasna in Saša sta danes veseli,
ker bosta pospremili

mamico Tatjano in tatka Erika

k poroki.

Presrečni družini zaželimo
najlepšo bodočnost in
veliko družinske sreče

**Ladi, Aurora, Črtomir in
Wally ter nona Norma z
vsemi domačimi**

Erik Sedmak in Tatjana Kobau

sta se končno odločila, da se
bosta poročila.

"Naj vaju naprej spremljata
nasmeh in dobra volja" -
mi vama to iz srca želimo in vsi
skupaj na ohcet nazdravimo.

Družine Baitz, Ban, Cherin,
Cingerla, Gruden, Puntar ter
Davorin, Katerina, Matej, Mara,
Saša, Igor, Betti, Vojko,
Valentina, David, Luka

B.F.C. Plavi vošči

Diktatorju in Nataliji

srečno in veselo plavo pot v
družbi Jasne, Saše in ...e,e,e!

B.F.C. Plavi

gusta dalje) ali 0481-530927 (vsak to-
rek od 9. do 12. ure).

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski
izlet na Belo Krajino v soboto, 24. av-
gusta. Za vpis in vse ostale infor-
macije pokličite čim prej na tel. št.:
347-9322123 ali 346-8222431. Av-
tobus bo odpeljal iz trga Oberdan ob
7. uri, ob 7.15 bo v Sesljanu, ob 7.20
v Nabrežini, ob 7.25 v Sv. Križu, ob
7.30 na Proseku in ob 7.45 na Opči-
nah.

OMPZ F. BARAGA vabi v ponedeljek,
2. septembra, na romanje: Barbana,
kjer bo za Goričane in Tržačane
skupna sv. maša s procesijo ob 10.30
in Porčinj, kjer se je l. 1855 prikaza-
la Marija slovenski deklici. Vmes bo
tudi dobro kosilo. Za vpis in ostale
informacije pokličite čim prej tel. št.:
347-9322123 ali 346-8222431.

Šolske vesti

**RAVNATELJSTVO LICEJA A.M.
SLOMŠKA** sporoča, da je nova te-
lefonska številka šole 040-3798900.
**DRŽAVNI IZOBRAŽEVALNI ZAVOD
JOŽEFA STEFANA** obvešča, da bo
šola do vključno 24. avgusta ob so-
botah zaprta.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obveš-
ča, da je bil razpisan izredni tečaj za
pridobitev usposobljenosti za po-
učevanje, ki velja tudi za slovenske
in dvojezične slovensko-italijanske
šole. Vse potrebne informacije (po-

goji za udeležbo, način prijave, roki
itd) so dostopne na [www.istruzio-
ne.it](http://www.istruzio-
ne.it), in sicer v odloku št. 58/2013
(objavljenem 31. julija) ter v okrož-
nici z dne 2. avgusta (objavljene 5.
avgusta). Za prijavo se morajo kan-
didati obvezno poslužiti digitalnega
postopka POLIS. Rok prijave ne-
preklicno zapade 29. avgusta.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo v poletnih
mesecih uradi zaprti ob sobotah. Ur-
nik tajništva: 8.30-12.30.

SLOV.I.K. razpis in prijavnica za pro-
grame 2013-14, namenjene dijakom
in študentom, sta objavljena na
www.slovik.org. Izpolnjene prijave
zbiramo na info@slovik.org do
15. septembra. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412
(tor-čet, 10.00-12.00).

Obvestila

**ANIMACIJE ZA OTROKE ZA SV.
ROK:** Center Otrok in Odraslih Har-
monija, v sodelovanju z Združen-
jem staršev in otrok osnovne šole
Virgil Šček, vabi na brezplačne ani-
macije za otroke, ki bodo potekale
danes, 17. avgusta, od 18. do 20. ure
v Nabrežini center št. 4.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK vabi
na šagro na B'lancu do nedelje, 18.
avgusta. Zabavali vas bodo ansam-
bli Kraški muzikantje, Nebojsega,
Souvenir in Domači zvoki. V nede-
ljo, 18. avgusta, bo ob 18.30 nastop
godbe Salež. V času šagre bo v Kul-
turnem domu likovna razstava
umetnika Claudia Clarija.

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE ob-
vešča cenjene stranke, da bo do nede-
lje, 18. avgusta, zaprto zaradi dopusta.

ATLETSKA SEKCIJA BOR vabi sred-
nješolce in višješolce na treninge at-
letike, ki bodo od ponedeljka, 19. av-
gusta, potekali vsak ponedeljek, sre-
do in petek od 16.15 do 17.45 na at-
letskem stadionu na Kolonji. Infor-
macije na tel. 040-51377 ali na
urad.bor@gmail.com.

**KMEČKA ZVEZA IN PATRONAT
INAC** obveščata člane, da od pone-
deljka, 19. avgusta, bodo uradi zopet
odprti po običajnem urniku.

KRU.T obvešča, da z 19. avgustom bo
recepција odprta na novem društev-
nem sedežu v Ul. Cicerone 8, 2. nad-
stropje, s poletnim urnikom (od po-
nedeljka do petka, od 9. do 13. ure).

**OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PER-
TOT** v Nabrežini bo zaprta zaradi
dopusta od ponedeljka, 19. do pet-
ka, 30. avgusta.

**PISANJE POLETNIH DOMAČIH NA-
LOG:** Center otrok in odraslih Har-
monija, v sodelovanju z Združenjem
staršev in otrok osnovne šole Virgil
Šček, organizira vodeno pisanje do-
mačih nalog v Nabrežini. Osnovno-
šolci lahko obiskujejo delavnice z ur-
nikom 9.00-12.00 v sledečih skupi-
nah: 1. skupina od 19. do 23. avgu-
sta; 2. skupina od 26. do 30. avgusta
in/ali 3. skupina od 2. do 6. septem-
bra. Za dodatne informacije in vpis:
info@bambinieadulti.org.

SKGZ obvešča, da od 19., do 30. av-
gusta, bo odprta od 9.00 do 14.00.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ
obvešča, da bosta urada v Trstu in
Gorici do 30. avgusta odprta od tor-
ka do četrtka. Za dopust bosta ura-
da v Trstu in Gorici zaprta do 25. av-
gusta, urad v Čedadu pa do 19. av-
gusta.

URAD ZA ODNOS Z JAVNOSTMI
Občine Devin Nabrežina, bo v po-
nedeljek, 19. avgusta, zaprt.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU
bo zaradi dopusta zaprta do 20. av-
gusta.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo
urad zaprt zaradi dopusta do petka,
23. avgusta.

**KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARI-
ŠI** (Prosvetni dom - Opčine) obveš-
ča, da bo zaprta do petka, 30. avgu-
sta.

ANED - Združenje bivših deportir-
ancev v nacističnih taboriščih ob-
vešča, da bo urad v Ul. Rio Primario
1 v Trstu, zaprt do 31. avgusta.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabre-
žina, Zgonik in Repentabor) in Za-
druga L'Albero Azzurro obveščajo,
da bo ludoteka, ki deluje v Igralnem
kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra,
zaprta do 31. avgusta.

POKRAJINSKI URAD ANPI-VZPI na
Trgu Stare Mitnice 15 (Largo Bar-
riera Vecchia) bo avgusta zaprt. Te-
lefonska tajnica in fax bosta redno
delovala na št. 040-661088.

**AŠD CHEERDANCE MILLENIUM IN
ZŠŠDI** organizirata poletni plesni
center »Plesalček« za otroke od 3.
do 10. leta v telovadnici OŠ Bevk na
Opčinah od ponedeljka, 2., do pet-
ka, 6. septembra (urnik: 7.30-17.00).
Informacije in prijave: Nastja 349-
7597763 ali na [info@cheerdance-
millenium.com](mailto:info@cheerdance-
millenium.com).

PILATES - SKD IGO GRUDEN ob-
vešča, da se bo vadba pričela v to-
rek, 4. septembra. Urnik: od 18.00
do 19.15 ter od 19.15 do 20.30. Po-
tekala bo tudi ob četrtkih od 17.00
do 18.00 ter od 18.00 do 19.15. In-
formacije in vpis na tel. 349-
6483822 (Mileva).

UPRAVA OBČINE DOLINA obvešča,
da bo v kratkem uvedena služba nad-
zora v bližini šol za »Dedke redarje«.
Občani občine Dolina, stari od 50 do
75 let, z znanjem slovenskega jezika
in s psiho-fizičnimi pogoji potreb-
nimi za opravljanje službe, lahko
predložijo prošnjo na občinsko vlo-
žišče do petka, 13. septembra.
Obrazci za prošnjo so na razpolago
na Uradu občinske Policije ali na ob-
činski spletni strani [www.sandorli-
go-dolina.it](http://www.sandorli-
go-dolina.it).

40-LETNIKI POZOR! Slavnostna ve-
čerja s plesom bo v soboto, 21. sep-
tembra. Za prijavo in akontacijo se
lahko javite v trgovini v Ul. dei Sali-
ci 1 na Opčinah, v trafiki v Ul. sv.
Nazarija na Proseku ali na tel. št.:
329-8012528.

SPI - CGIL obvešča vse upokoјence,
da je INPS prestavil rok za predsta-
vitev dohodkov preko modela RED
na 31. oktober 2013.

Prireditve

PRAZNIK SV. ROKA v Nabrežini v ne-
deljo, 18. avgusta: ob 10. uri slove-
sna sv. maša (novomašnik g. Klemen
Zalar). Procesija, petje, godba, bla-
goslov pred cerkvijo. Sledi zakuska.
V župnijski dvorani v Nabrežini bo
na ogled razstava 10 sodobnih umet-
nikov iz naše dežele, do 18. avgusta,
od 18. do 22. ure.

**KONCERT MO INTERCAMPUS IN
TABORA MUSICA CREATIVA** bo v
Slovenskem stalnem gledališču v
Trstu v petek, 23. avgusta, ob 20. uri.
Koncert prireja ZSKD v sodelovanju
z Zvezo slovenskih godb in JSKD.
Koncert bodo godbeniki ponovili v
Slovenski filharmoniji v Ljubljani
(24. avgusta, ob 20. uri) in na Tito-
vem trgu v Kopru (25. avgusta, ob
19. uri). Več informacij na
www.zskd.eu.

11.AM: BRANCH PRI NAS - amater-
ska gledališka predstava v izvedbi Ju-
lije Berdon, Maruške Guštin, Valen-
tine Oblak in Helene Pertot; SKD F.
Prešeren iz Boljunca vabi na ogled v
torek, 27. avgusta, s pričetkom ob 21.
uri na dvorišču društvenega bara.

SKD VIGRED vabi v torek, 27. avgu-
sta, ob 20.30 na dvorišče domačije
Rebula v Slivnem (v primeru slabe-
ga vremena v Štalco v Šempolaju) na
koncert dalmatinskih pesmi v iz-
vedbi MOPZ Vesna (iz Križa) in
tamburaškega ansambla.

DRAGA MLADIH 2013: Društvo
Mosp prireja debato »Novi mediji in
socialna omrežja: med pastmi in pri-
ložnostmi« v soboto, 31. avgusta, ob
10.30 v Finžgarjevem domu na Op-
činah v sklopu študijskih dnevov
Draga. Toplo vabljeni k sodelovanju!
**DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN
CIVILISTI**, Trnovca 15, vabi na ogled
razstave »Prva svetovna vojna pri
nas« do 15. septembra: sobota, ne-
delja in prazniki 10.30-13.00 in
17.00-21.00; petek 17.00-21.00. Na

ogled je nad 250 fotografij in raz-
glednic, uniform, dokumentov, to-
pografskih kart ter drugih takratnih
vojaških in civilnih predmetov. Info
na www.hermada.org in 331-
7403604.

Prispevki

V spomin na dragega Mirkota Dovsa-
ka darujejo Mari, Darko in Kristina
30,00 evrov za vzdrževanje spomeni-
ka padlim v NOB v Križu.

V spomin na starše daruje Norina 25,00
evrov za Sklad Luchetta, Ota, D'An-
gelo, Hrovatin.

Fabian in Branko Žerjal se zahvalujeta
za voščila in darujeta 100,00 evrov za
Društvo Slovence v miljske občine K.
Ferluga.

† Nenadoma nas je zapustila naša
draga

Sabina Širca

Žalostno vest sporočajo

**mož Mitja, hčerka Ivana s
Claudiom, sestra Marica ter ostalo
sorodstvo**

Od nje se bomo poslovili v ponedeljek,
19. avgusta, od 13. ure v cerkvi v Ba-
zovici. Ob 14.00 bo sledila sv. maša.
Pogreb z žaro bo v družinskem krogu.

Bazovica, Nabrežina, 17. avgusta 2013

**Zadnji poljubček noni Sabini
Martina in Jan**

**Žalovanju se pridružujejo
Mara, Daniele in Demetrio**

**Zadnji pozdrav
dragi teti Sabini**

**Jožko, Ani z Diegom, Nataša z
družino in Frida**

Zapustil nas je naš dragi oče, tast, no-
no in pranono

Stanislao Gruden (Stanko)

Žalujoci

**hči Tatjana, Karlo, Beba, Andrej,
Vanja z možem Ezim in malo
Sophio ter ostalo sorodstvo**

Pokoјnik bo ležal v ponedeljek, 19. av-
gusta, od 9.00 do 10.00 ure v mrtvaš-
nici v Ul. Costalunga.

V sredo, 21. avgusta, ob 10.00 uri bo
sledil pogreb z žaro direktno na poko-
pališču v Nabrežini.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne
namene

Nabrežina 17. avgusta 2013

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

SALZBURG - Bogati festival nudi tudi veliko zanimivega za zahtevnejše občinstvo

»Odkritje« Birtwistlejevega Gawaina

Mondenost Salzburškega festivala se vedno vrti okrog opernega programa, saj so bogate uprizoritve z zvezdniki zasledbami na vrhu lestvice želja obiskovalcev. Najbolj blesteči dogodek je letos uprizoritev Verdijeve opere Don Carlo pod vodstvom Antonia Pappana, z režijo Petra Steina (ki se je usmeril na izrazito konservativne tirnice) in s »sanjsko« pevsko zasedbo, v kateri izstopata Jonas Kaufmann in Anja Harteros. Obletnico Wagnerja pa je festival počastil s pravljico uprizoritvijo Stefana Herheima opere Mojstri pevci Nürnberški pod vodstvom Danieleja Gattija (slednji ni popolnoma prepričan nemških strokovnjakov). Medtem so se že zaključile ponovitve nove uprizoritve Verdijevega Falstaffa, s katerim je uveljavljeni italijanski režiser Damiano Michieletto navdušil publiko s postavitvijo opere v milanski dom za ostarele Casa Verdi, od 21. avgusta pa bo na sporedu še Mozartova opera Così fan tutte pod vodstvom Christopha Eschenbacha.

Seveda so opere iz železnega repertoarja 18. in predvsem 19. stoletja tiste, ki polnijo gledališča. Kljub temu pa je tudi vsakoletni, sodobni operni projekt festivala deležen velikega zanimanja, kar je pozitiven znak, saj dokazuje, da je publika dogodkov, na katerih je udeležba znamenje določenega statusa, željna tudi novih spoznanj. Tokrat je šlo za res za odkritje, saj je bila opera Gawain britanskega skladatelja Harrisona Birtwistleja prvič uprizorjena izven Velike

Opero Gawain je režiral Alvis Hermanis

Britanije. Opera v dveh dejanjih iz leta 1991 je nastala po anonimni srednjeveški pesnitvi, ki se dogaja na dvoru kralja Arturja. Zeleni vitez pozove junake okrogle mize na svojevrsten dvoboj: najbolj pogumni izmed njih mu bo moral odrezati glavo in čez leto dni ga bo moral obiskati v Zeleni kapeli, kjer bo prestal enako obsodbo. V prepričanju, da bo skrivnostni vitez umrl, Gawain sprejme izziv, kar mu daje junaško slavo. Ob-

glavljeni vitez ne umre, zato se Gawain poda na težko in nevarno potovanje, da bi izpolnil zaprisego, njegova poštenost in doslednost pa ga rešita smrti; cilj preizkušnje ni bil namreč ustvariti rešitelja naroda, temveč postaviti človeka pred lastno odgovornost. Priznani latvijski režiser Alvis Hermanis je z močnim režijskim posegom spremenil tematsko moralno pravljico v apokaliptično nočno moro, v kateri se zrcali usoda človeštva.

Uprizoritev se namreč dogaja leta 2021 po usodni globalni katastrofi, ko nara-va prevzame totalno oblast in preživeli so se povrnili k primitivnemu življenju, saj jih izostritev živalskih nagonov privede celo do ljudožrstva. Medsebojni odnosi so uničeni, nemogoči, vsak lik je totalno izoliran in osamljen (tudi iz glasbenega vidika). Gawain sprejme absurdno ponudbo, da bi našel izhod iz takega nesmiselnega življenja. V nasprotju med krščansko vero in predkrščansko svetostjo narave in skozi osebno razdvojenost najde Gawain smisel potovanja in novega začetka v svetu, kjer ni več prostora za kralje (Artur je vladar na vozičku) ali za junake, temveč za modro in ponižno priznanje lastnih šibkosti. Pokvarjenost enobarvne, barbar-ske mase pa potrebuje voditelja in rešitelja, zato je razodetje osebni napredek protagonista, ne pa skupnosti, ki ga po Hermanisovi zamisli uniči, ko odkrije, da on ni pričakovani Übermensch.

Režiser je ujel in ojačil suho, umazano, neplodno okolje dogajanja, ga pokrtil z mahom, prahom, odel v sivo-zelene barve, ga razsvetlil z mrzlimi neonskimi lučmi, ustvaril katastrofalne učinke z umetniško obdelanimi projekcijami, razgibal je statično in ponavljajoče se spraševanje protagonistov s stalno spremljavo hektičnih koreografij. Vir navdih za podobo predstave je »šamanska« umetnost Josepha Beuysa, zato se njegov portret na koncu pojavi na odru kot pečat in pretirano eksplicitna didaskalija. Uprizoritveni koncept je

tehten, a se je scensko in režijsko razvil precej monotono, kot da bi poudaril brezizhodna, obredna ponavljanja besedila, kjer so dialogi enigmatične zaprisege, besede dvorjanov pa eksisten-cialna samospaševanja.

Suha, čista, ostra in mogočna zvočnost prozorno čiste skladateljske pisave je vodila režiserjevo roko s smiselno kombinacijo vizualnih in zvočnih vtisov. Orkester je absolutni protagonist opere z impozantno vlogo, bleščečim zvokom, pomembno funkcijo tolkal, ki s kompleksnimi ritmi dajejo utrip dogajanju kot tudi notranjim napetostim likov. Za pevce je pisava zahtevna (mestoma spominja na Wagnerjev stil, na primer pri uspavanki dvorske dame, čarovniške Morgan Le Fay), odnos do glasbil pa v sami osnovi zahteva sprejemanje pogostih preglaševanj, saj orkester ni pevcem v oporo, temveč je vsebinsko dopolnilo za oris likov.

Dirigent Ingo Metzmacher je suvereno obvladal napetost intenzivne izvedbe z leskom dunajskega radijskega simfoničnega orkestra ORF. V zelo prepričljivi, pretežno britanski pevski zasedbi so v glavnih vlogah peli Christopher Maltman (Gawain), virtuozna Laura Aikin (Morgan Le Fay) in John Tomlinson, ki je v vlogi Zelenega viteza razprostrl široko paleto pevskega izrazov. Salzburger Bachchor je vreden omembe zaradi odličnega, natančnega off-kontrapunkta Rekvijema, ki se kot verski memento prepleta s petjem solistov.

Rossana Paliaga

SLIKARSTVO - V razstavišču Kulturforum

V Berlinu septembra razstava Picassovih del

V berlinskem razstavišču Kulturforum bodo 13. septembra odprli razstavo Pablo Picasso - ženske, biki, stari mojstri. Postavitev bo zajela dela od zgodnje figurative, preko odzvenov kubizma, klasicizma in nadrealizma do ekspresivnih poznih umetni-kovih del. Poleg 120 del iz zbirke Berlinskega grafičnega kabineta bo na ogled še 40 del iz drugih zbirk.

Kar 180 del obsegajoča zbirka Berlinskega grafičnega kabineta velja za eno najstarejših zbirk grafičnih del tega španskega umetnika. Izbranim grafikam bodo za razstavo dodali slike in dela na papirju, plakate in keramiko. Razstava bo tako, kot je mogoče prebrati na spletni strani muzeja, ponudila retrospektiven pogled na sedem desetletij ustvarjanja tega izjemnega umetnika.

Postavitev bo razdeljena v deset tematskih sklopov. Uvedle jo bodo zgodnje podobe žonglerjev in cirkusantov ter umetnikov bližnjih. Osrednja pozornost bo namenjena upodobitvam žensk in odnosu med umetnikom in modelom, velik poudarek pa bo tudi na umetnikovi fascinaciji nad bikoborbami in mitom o Minotavru. Razstava bo prikazala še umetnikovo soočanje z deli starih mojstrov, denimo Rembrandta, Cranacha in Goye.

Postavitev bo na ogled do 12. januarja prihodnje leto, je še mogoče izvedeti na spletni strani Berlinskih državnih muzejev, pod okriljem katerih deluje omenjeno razstavišče.

Španski slikar, grafik in kipar Pablo Picasso (1881-1973) velja za enega najpomembnejših umetnikov 20. stoletja. Skupaj z Georgesom Braqueom je bil začetnik kubizma in njegov glavni pred-

stavnik. Rodil se je leta 1881 v Malagi. Študiral je v Barceloni in Madridu, od leta 1904 je živel in delal v Parizu. Po II. svetovni vojni se je preselil v Vallavis na Azurni obali, kjer se je med drugim začel posvečati keramiki. Vsako leto je v kraju priredil tudi po dve ali tri razstave. Umrl je 8. aprila 1973 v Mouginsu.

V svojem izjemno plodovitem ustvarjalnem življenju je prešel več faz. Realističnemu obdobju (1895-1901), v katerem je uporabljal močne barve, je sledilo modro obdobje s slikama "La vie" in Stari kitarist. Rožnato obdobje (1904-1906) zaznamujeta sliki "La toilette" in Gertrude Stein. V obdobju kubizma (1906-1925) so nastale slike Avignonske gospodične, Sedeči akt, "Aficionado" in Harlekin ter kolaži. Sledilo je obdobje neoklasicizma z elementi nadrealizma od 1925 do 1945, v katerem je denimo nastala slika Ples, nato pa čas intenzivnega ukvarjanja z grafiko, kiparstvom in keramiko. (STA)

TOMIZZEVO DUH

Ključ je lahko samo v ključavnici

MILAN RAKOVAC

Kot novinar in pisatelj sem zagovornik popolne svobode tako forme kot jezika in vsebine in moji potrpežljivi bralci to kar dobro prenašajo. Tako pot sem ubral predvsem zaradi sile, ki sta jo »akademizem« in birokratizacija delala jeziku. A bojim se, da je danes jezik resnično ogrožen, toda z drugih dveh strani: s politično »korektno« frazeologijo na eni in z anglo-računalniško redukcijo na drugi strani. Menim da sedaj, bolj kot kdajkoli v zgodovini, ti dve nasprotji grozita z uničenjem jezika, kajti pogovorni jezik, jezik sporazumevanja, narečje, jezik ulice preprosto oponašajo nov »elitni« ne-jezik. Tako se deminim, nisem pogovarjal, ampak sem »vodil pogovor«, in nisem srečal prijatelja, temveč je »prišlo do srečanja«. Pretiravam? Tule je nekaj dnevnih političnih fraz, ki odmevajo na zasedanjih parlamentov:

Hrvaška: »Razvoj raznih oblika aktivnosti omogočava nam boljši procjenu uvjeta koji odgovaraju ubrzanju naših aktivnosti ... Pokretanjem odlučne kampanje započinje proces koji ima za cilj usavršavanje raznih oblika utjecaja ... Novi model aktivnosti garantira veliko učešće u razradnji novih prijedloga ...«

Italija: »Appartenere alle due qualifiche immediatamente inferiori a quella del posto messo a selezione ... aver conseguito il titolo di studio richiesto per l'accesso dall'esterno« ...

Ste to razumeli? Ne? Tudi sam nisem. Nevarnosti, ki prežijo na jezik v nekaterih državah skušajo prepričati celo z zakoni, odloki, prepovedmi, tako kot Francija ali Madžarska, ki preštevata, koliko tujk se sme

uporabljati. Tu so najnovejši britanski poskusi:

Navaja Tjaša Zajc, Mladina: »Britanski javni uslužbenci po novem ne smejo več uporabljati birokratskega žargona. Ukrepi ne morejo več "pripeljati" do "vitke" države, "posvojijo" se lahko le otroci, ne pa tudi ukrepi, "ključ" je lahko samo v ključavnici, "dialog" pa se dogaja le, če se pogovarjata dva človeka. Z novimi smernicami naj bi bila sporočila izčiščena, jasna in enostavna za razumevanje, da se kar najučinkoviteje prepreči napačna interpretacija ... Pri nas ... je slikovit Ukaz o razglasitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2): "Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati prvi odstavek 188. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12) v delu, ki določa pravice za pridobitev pravice do starostne pokojnine in se namesto pogojev na podlagi prvega odstavka 36. člena v povezavi s prvim odstavkom 54. člena oziroma četrtem odstavkom 430. člena ali 402. členom ali 404. členom ZPIZ-1, od uveljavitve tega zakona štejejo pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine, določeni v četrtem in petem odstavku 27. člena tega zakona, v povezavi s 398. členom tega zakona." Ali tega res ni mogoče zapisati bolj razumljivo? ... Dr. Marko Stabej: »Užitek tistih, ki se namenoma zapleteno izražajo, da bi ljudem pokazali svojo tako ali drugačno premoč, je še vedno neizmeren. Včasih je za to zadoščala latinščina, pa te že nihče od "preprostitih" ni razumel. Potem je bilo treba izumiti latovščino" ...«

Poslušam svoje vnuke: »te bom downloadal«, »jo je zdeletal«, »te tweeknem«, »cool«, »ni tko bad«, »forwardiraj mi« ...

I ča sve pak smo pasali mi otroci? Istrijski, hrvaški i slovenski, ča govorimo najstareje naše narodne jezike, kaj je došla Slobuoda, i maještrica nan je rekla da se moramo naučiti hrvački jezik, a mi smo je gledali i se pitali – a ča mi govorimo, koji jezik je to? A prija tega Talijani ča nisu razumili svojega maještrica Sicilijanca i su pensali da govori po – hrvački ...

Kaj moremo! Jezik je živ, gibek organizem, radoveden kot otrok, vpija vse in se rad prilagaja, jezik je miselna snov, ki sledi najdrznejšim tvorbam našega uma. No, in če se jezik odloči iti proti jeziku, bo tudi to – jezik. A Pesnik je tisti, ki je ljubimec jezika, no, tudi prikušnjik kdaj pa kdaj, in Pesnik bo že vedel, kaj in kako z jezikom.

Kot Niko Grafenauer:
*Ljubezni se jezik zatika,
vse počne sebi navkljub,
dokler ni dovolj velika
za prvi poljub.*

Ali kot Petar Preradović, veliki pesnik hrvaškega preporoda, Srb po rodu:

*O jeziku, rode, da ti pojem,
O jeziku milom tvom i mojem!
O presladkom glasu onom
U komu te mile majke
Usnivahu sladke bajke,
Koga šaptom i romonom
Duši ti se sviesti probudi
Te ti spozna i uvidje
Da ti bolje nije nikdje
Do na tvoje majke grudi!*

EGIPT - Ulice Egipta preplavilo več deset tisoč islamistov

»Petek jeze« zahteval na desetine novih žrtev

KAIRO - V Egiptu razmere ostaja-
jo napete. Na včerajšnji »petek jeze« je
Muslimanska bratovščina podpornike
pozvala, naj zasedejo ulice po sredinem
krvavem zatrtju protestov. Ulice Egipta je
tako preplavilo več deset tisoč islamistov.
izbruhnili so tudi spopadi med protest-
niki in varnostnimi silami. Pri tem je bi-
lo ubitih veliko ljudi.

Največ žrtev je zahtevalo nasilje pri
trgu Ramzes v Kairu. Tam naj bi je polici-
ja ustrelila in ubila 45 protestnikov. Po na-
vedbah prič pa v spopadih niso sodelovali
samo islamistični protestniki in varnostne
sile, temveč tudi okoliški prebivalci, ki so de-
monstrante napadli s kamenjem in noži. V
streljanju pri policijski postaji v Kairu je bi-
lo ubitih sedem ljudi. Policijska postaja se
nahaja blizu trga Ramzes. Pri mošnji v Kai-
ru pa je bilo ubitih več kot 20 ljudi.

Deset ljudi je bilo ubitih, ko je poli-
cija v provinci Kafr al Šejk posredovala pro-
ti islamistom, ki so poskušali zasesti urad
guvernerja in policijsko postajo. Po na-
vedbah egiptovskega notranjega ministr-
stva je bilo pri tem ranjenih več deset de-
monstrantov in policistov.

Štiri protestnike je v mestu Ismailija
ustrelila in ubila policija. Pet mrtvih in 15
ranjenih pa je policija naštel v mestu Da-
mieta, kjer so podporniki odstavljenega
predsednika Mohameda Mursija prav ta-
ko napadli policijsko postajo.

V Novem Kairu je bil pri cestni za-
pori ustreljen policist, nek mlad moški pa
je bil pri mošnji v mestu Al Ariš na Sinaju
v strelskem obračuni med policisti in de-
monstranti ubit v strelskem obračunu. V
mestu Fadžum pa je bilo po spopadih med
varnostnimi silami in protestniki v bolniš-
nico pripeljanih pet trupel in 20 ranjenih.

Egiptovska začasna vlada je v odzivu
na nasilje zatrdila, da se bori proti te-
roristični zaroti Muslimanske bratovščine.
»Vlada, oborožene sile, policija in pre-
bivalci Egipta so združeni v boju proti
zlobni teroristični zaroti Muslimanske
bratovščine,« je sporočila egiptovska vla-
da. Podporo egiptovski vladi pri boju pro-
ti temu »terorizmu« pa je izrekla tudi
Savdska Arabija. Savdski kralj Abdulah je
včeraj obljubil podporo svoje države pri
egiptovskem boju proti »terorizmu« in za-
trdil, da ima začasna vlada Egipta za ta boj
»legitimno pravico«.

Na drugi strani pa sta francoski
predsednik Francois Hollande in nemška
kancelarka Angela Merkel po telefonskem
pogovoru pozvala k nujnemu evropskemu
posvetovanju o krizi v Egiptu. Voditelja sta
pri tem pozvala k takojšnjemu prenehanju
nasilja in srečanju zunanjih ministrov EU
prihodnji teden, so sporočili iz urada fran-
coskega predsednika. »Egipt se mora čim
prej vrniti na pot demokracije. Predsednik
in kancelarka sta pozvala k nujnemu sreča-
nju na evropski ravni. Poleg tega želita, da
se zunanji ministri EU srečajo že prihod-
nji teden, da bi ocenili sodelovanje med EU
in Egiptom,« se je glasilo sporočilo iz pred-
sedniškega urada. Merklova pa je napove-
dala tudi, da bo nemška »preučila odno-
se« z Egiptom. Pozvala je tudi, da bi jih mo-
rala temeljito preučiti tudi Evropska unija.

Tudi visoka zunanjepolitična pred-
stavnica EU Catherine Ashton je medtem
pozvala celotno unijo, naj čim prej sprej-
me ustrezne ukrepe v odziv na narašča-
joče nasilje v Egiptu. »Število mrtvih in
ranjenih je šokantno,« je opozorila Ash-
tonova v izjavi za javnost. Že pred tem so
iz njenega urada sporočili, da se bodo v
ponedeljek veleposlaniki 28 držav članic
EU sestali na pogovorih o krizi v Egiptu.
Na njem bodo ocenili razmere pred mo-
rebitnim srečanjem zunanjih ministrov o
tem vprašanju.

Včeraj se je oglašil tudi Varnostni
svet ZN, katerega zasedanje glede Egipt-

ta so v četrtek zahtevale Francija, Velika
Britanija in Avstralija. Trenutno predse-
dujoča VS ZN, veleposlanica Argentine
pri ZN Cristina Perceval, je po razpravi
za zaprtimi vrati sprte strani v Egiptu poz-
vala k »maksimalni zadržanosti«. V ime-
nu 15 držav članic VS ZN je izrazila ob-
žalovanje ob izgubi življenj, pozvala h
koncu nasilja in izpostavila nujnost »na-
rodne sprave«.

Ena najostrejših obsodb dogajanja v
Egiptu je prišla s strani predsednika ZDA
Baracka Obame, ki je odpovedal tradicio-
nalne skupne ameriško-egiptovske vojaške
vaje, ki na vsaki dve leti načeloma poteka-
jo vse od leta 1981. Za prekinitev 1,3 mili-
jarde dolarjev težke ameriške pomoči Egiptu
pa se Obama zaenkrat še ni odločil.

Krvavo nasilje se je v Egiptu raz-
plamtelo v sredo, ko so se začasne egip-
tovske oblasti odločile, da dokončno opravi-
vijo s protesti privržencev odstavljenega
predsednika Mursija na dveh trgih v Kai-
ru. Po zadnjih uradnih podatkih je nasilje
v sredo terjalo 578 življenj, na tisoče ljudi
je bilo ranjenih. (STA)

V spopadih med
vladnimi silami in
podporniki
Muslimanske
bratovščine je
včeraj v mestih po
Egiptu umrlo še
nekaj desetin ljudi

ANSA

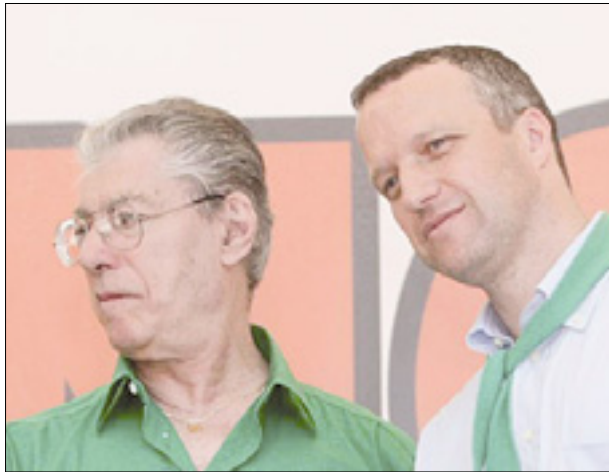

ITALIJA - Tudi glavnina politikov končno na počitnicah

Na italijanski politični sceni krajše »velikošmarno« premirje

Arhivski posnetek
Umberta Bossija in
Flavia Tosija, ko sta
bila še prijatelja

ANSA

Washington Post: NSA redno kršila meje pristojnosti

WASHINGTON - Ameriška agencija za nacionalno varnost (NSA) je v zadnjih letih več tisočkrat kršila pravila varovanja zasebnosti ali delovala zunaj območja svojih pristojnosti, je v četrtek poročal ameriški Washington Post. Časnik se je do ugotovitev dokopal na podlagi notranje revizije NSA in drugih dokumentov, ki jim jih je zagotovil Edward Snowden. Eden od dokumentov, na katere se sklicuje Washington Post, kaže, da je NSA svojim zaposlenim naročala popravke poročil pravosodnemu ministrstvu in direktorju nacionalnega obveščanja, tako da so posamezne podrobnosti nadomestili z generičnimi izrazi.

»Smo agencija, v kateri delajo ljudje v kompleksnem okolju z velikim številom različnih regulatornih režimov, zato se včasih najdemo na drugi strani črte,« je za Washington Post ugotovitve komentiral visoki uradnik NSA, ki pa ni želel biti imenovan. Ameriški predsednik Barack Obama je prejšnji teden obljubil, da bo njegova administracija pregledala programe vladnega nadzora. Napovedal je še, da bo od kongresa zahteval, naj pregleda sporni del patriotske zakonodaje, ki dovoljuje zbiranje telefonskih podatkov.

Morebitne predčasne volitve na Češkem oktobra

PRAGA - Češki predsednik Miloš Zeman je napovedal, da bo - če bo parlament v Pragi prihodnji teden dejansko glasoval za samorazpustitev - predčasne volitve razpisal za 25. in 26. oktober.

Češki parlament je včeraj popoldne začel izredno zasedanje o razpustitvi, potem ko vlada premiera Jirija Rusnoka ni dobila zaupnice v parlamentu. Izredno sejo pa so že kmalu po pričetku prestavili na torek, je sporočila predsednica parlamenta Miroslava Nemcova. Poslanci bodo tako nadaljevali v torek, takrat naj bi tudi glasovali o razpustitvi.

Za predčasne volitve kot izhod iz politične krize so se izrekli socialdemokrati, komunisti in konservativna stranka TOP09. Te tri stranke pa so glasovale za preložitev zasedanja, ker veliko njihovih poslancev ni bilo prisotnih. Potem ko mu parlament ni izglasoval zaupnice, je Rusnok v torek predsedniku države Milošu Zemanu že ponudil odstop svoje vlade.

RIM - Italijanski politiki so si pri-
voščili nekaj dni počitnic, kar je uti-
šalo polemike o politični usodi Silvia
Berlusconija in o drugih aktualnih
vprašanjih. Sodeč po nekaterih izjavah
vidnih predstavnikov Ljudstva svo-
bode kaže, da so se mnogi v desni sre-
dini že sprijaznili z dejstvom, da Ber-
lusconi ne bo mogel več kandidirati
ter da bo le »od zunaj« vodil Ljudstvo
svobode oziroma na novo ustano-
vljeno Forza Italia. V to je prepričan
tudi senator Francesco Nitto Palma,
sicer predsednik senatne pravosodne
komisije ter bivši sodnik v Kalabriji.

Po dolgem molku se je spet
oglasil nekdanji voditelj Severne lige
Umberto Bossi. V stranki so ga v zad-
njih mesecih precej osamili in potis-
nili na obrobje, kljub temu pa Bossi
še vedno nekaj pomeni. V Pontidi se
je vehementno spravljal na župana Ve-
rone Flavia Tosija, ki je v Ligi vse mo-
čnejši, Bossi pa noče, da bi se povzpel
na vodilno mesto. »Senatur« je
zaničevalno govoril o Tosiju, v samih
superlativih pa o Berlusconijevi hčer-
ki Marini, ki je sicer zanimala govo-
rice in ugibanja o vstopu na politično
prizorišče namesto očeta Silvia. Bos-
si je prepričan, da lahko le Marina
Berlusconi popelje zdesetkano itali-
jansko desno sredino do ponovne vo-
lilne zmage.

Od lanskega do letošnjega avgus-
ta je medtem na obalah Italije pri-
stalo več kot 24.000 nezakonitih pri-
seljencev, je medtem dejal notranji
minister Angelino Alfano, a poudaril,
da razmere še niso kritične. Samo
med 1. julijem in 10. avgustom letos
je na italijanske obale prišlo skoraj
9000 migrantov, je dejal novinarjem.
Nazadnje so v noči na sredo rešili 280
priseljencev iz podsaharske Afrike na
treh čolnih v Sredozemskem morju
med Sicilijo in Tunizijo. Zaradi mir-
nih voda se je v zadnjih tednih okre-
pil prihod nezakonitih priseljencev še
posebej na Siciliji in Kalabriji na ju-
gu države. Predsednik republike Na-
politano je sinoči pohvalil vse, ki nu-
dijo pomoč ter zatočišče priseljencem.

ITALIJA IZJEMA Julija v Evropi rast prodaje avtomobilov

FRANKFURT - Prodaja no-
vih avtomobilov v Evropi se je juli-
ja okrepila, predvsem zaradi pove-
čane prodaje v državah Zahodne
Evrope, kažejo včeraj objavljeni po-
datki nemškega združenja za avto-
mobilsko industrijo VDA. V 27 čla-
nicah EU so julija prodali 981.300
novih avtomobilov, kar je 4,9 % več
kot v enakem obdobju lanskega le-
ta. Edino izjemo predstavlja Italija,
kjer je prodaja padla za 2%. V prvih
7 mesecih leta pa je bila prodaja no-
vih avtomobilov na letni ravni še
vseeno manjša, in sicer za 5,2 % na
7,18 milijona prodanih avtomobilov.

ZLATO
(999,99 %) za kg
33.179,53€ +265,03

SOD NAFTE
(159 litrov)
107,46\$ +0,12

EVRO
1,3340 \$ +0,30

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 16. avgust 2013

valute	evro (povprečni tečaj)	16.8.	14.8.
ameriški dolar	1,3340	1,3243	
japonski jen	130,03	130,17	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	25,800	25,822	
danska krona	7,4575	7,4583	
britanski funt	0,85325	0,85440	
madžarski forint	300,34	298,62	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7027	0,7025	
poljski zlot	4,2281	4,2037	
romunski lev	4,4460	4,4315	
švedska krona	8,7070	8,6393	
švicarski frank	1,2354	1,2415	
norveška krona	7,5408	7,8130	
hrvaška kuna	7,5408	7,5415	
ruski rubel	43,8860	43,8995	
turška lira	2,5844	2,5664	
avstralski dolar	1,4540	1,4524	
braziljski real	3,1309	3,0586	
kanadski dolar	1,3771	1,3689	
kitajski juan	8,1574	8,1041	
indijska rupija	82,3260	81,3700	
južnoafriški rand	13,3438	13,2129	

GRADIŠČE - Poslanka SEL Pellegrinova o »eksplozivnih« razmerah v centru CIE

»Človekove pravice ne gredo na dopust«

Združenje Tenda per la Pace e i Diritti zahteva odstavitev goriške prefektinje

»Človekove pravice ne gredo na dopust.« S tem stavkom je svoje prizadevanje za izboljšanje življenjskih razmer v centru za nezakonite priseljence CIE v Gradišču utemeljila poslanka Svobode, ekologije in levice Serena Pellegrino, ki se je včeraj dopoldne ponovno mudila v omejenem centru. V primerjavi s stanjem, ki se je kazalo pred tremi dnevi, je bil položaj včeraj po besedah Pellegrinove veliko bolj umirjen, poslanka pa je ob včerajšnjem obisku in po pogovoru s pristojnimi organi tudi dosegla obnovitev nekaterih pravic, ki so bile odvzete 64 tam zaprtim priseljencem: tako bodo slednji lahko ponovno razpolagali z mobilnimi telefoni in bodo lahko jedli v menzi, medtem ko je Pellegrinova v razgovoru z goriško prefektinjo Mario Augusto Marrosu zaprosila tudi za ureditev malega nogometnega igrišča.

Kljub bolj umirjenemu položaju in obnovitvi nekaterih pravic pa je situacija v Gradišču nesprijemljiva, je novinarjem in predstavnikom človekoljubnih organizacij, ki so se malo pred polnoce zbrali pred vrati centra, dejala poslanka Pellegrinova, po besedah katere so razmere v tukajšnjem centru najslabše v vsej Italiji, saj so ljudje pod stalnim pritiskom. Nekateri so tam zaprti že skoraj osemnajst mesecev, kar je po zakonu zgornja meja bivanja v tovrstnih centrih, čeprav prefektinja pravi, da se v Gradišču povečini zadržujejo le dva meseca. V zvezi z nedavnimi izgredi se je poslanka še spomnila maroškega državljana,

ki se je pri skoku s strehe centra hudo poškodoval in se v bolnišnici na Katinari pri Trstu še vedno bori za življenje.

Zato bi morali resno preučiti tako centre kot sam zakon Bossi-Fini o priseljivanju, je dejala Pellegrinova, kateri so pritrdili tudi nekateri predstavniki človekoljubnih organizacij. Tako je predstavnica združenja Tenda per la Pace e i Diritti Genni Fabrizio dejala, da je treba zakon Bossi-Fini odpraviti ter ukiniti centre za priseljence vključno s tistimi v Gradišču, odstaviti pa je treba tudi goriško prefektinjo Marrosujevo, saj so dogodki zadnjih dni sad tistega, kar se je hotelo narediti znotraj tega centra, saj so priseljencem odvzeli vse, prišlo je celo do tega, da jim niso izročili pravilnika o delovanju centra z obrazložitvijo, da gre za vnetljiv material.

Podobnih misli sta bila tudi duhovnik Pierluigi Dipiazza iz centra Balducci in pokrajinski varuh pravic zapornikov Alberto De Nadai. Prvi je dejal, da v centru v Gradišču odkrito kršijo človekove pravice priseljencev in s tem tudi človekove pravice vseh nas. Politika, institucije in združenja bi se morala srečati in priti do konkretnih odločitev, je dejal Dipiazza, medtem ko je De Nadai, ki je tudi varuh pravic priseljencev, zaprtih v Gradišču, opozoril na »eksplozijo nečloveškosti«, tako da se mnogi priseljenci, ki se nahajajo v zaporu, celo bojijo, da jih bodo po prestani kazni poslali v Gradišče, kar se je v preteklosti že zgodilo. (iž)

GORICA - Praznični obisk zapora

V Ulici Barzellini le trinajst zapornikov

Tudi trinajst oseb, ki v goriškem zaporu čakajo na sojenje, je na četrtkov praznični dan velikega šmarna doživele vsaj nekaj prazničnih trenutkov, ko se je z njimi ves dopoldan zadržal duhovnik Alberto De Nadai iz združenja Arcobaleno, ki je zapornikom prinesel približek: lubenice, melone, kavo in sladoled, predvsem pa je ustvaril trenutek spoznavanja in druženja, med katerim je priprtim osebam razložil verski pomen praznika Marijinega vnebovzetja (peljal jih je tudi v cerkev) ter prisluhnil zapornikom, ki so mu zaupali svoje probleme. Tako je De Nadai, ki je pred kratkim postal tudi pokrajinski varuh pravic zapornikov, obiskal vsako celico posebej (zasedenih je pet celic) in se pogovoril z zaporniki, v vsaki celici pa je pustil tudi 250 gramov kave, da bi si jo v prihodnjih dneh sami skuhal.

Kot že rečeno, se v goriškem zaporu trenutno nahaja le trinajst oseb, ki čakajo na sojenje (v slučaju obsodbe jih bodo premestili v druge zapore). Gre za

tri romunske, enega slovenskega in devet italijanskih državljanov, ki so bili po De Nadaievih besedah veseli obiska, vendar se čutijo zmedene in zapuščene. Goriški zapor namreč zaradi dotrajnosti preurejajo, nekatere zapornike so že poslali v druge zapore, pravzaprav bi morali stavbo enostavno zapreti (pri tem nam je De Nadai povedal, da se italijanski zaporniki sprašujejo, zakaj ne pošljejo proč tujcev, tako da bi v Gorici lahko ostali le oni). Ker gre za osebe v pričakovanju sojenja, jih niso vključili v noben rehabilitacijski program, prav tako ni socialne asistencije, zaradi maloštevilnosti pa ne morejo oblikovati niti nogometne ekipe. Pravzaprav je edina dejavnost, ki jo premorejo, ta, da se vrstijo pri delu v kuhinji in pralnici ter pri čiščenju prostorov.

Tudi pazniki ne znajo povedati nič o prenovitvenih delih, pravi De Nadai, ki se je v zaporu mudil tudi včeraj, v torek pa se bo srečal z direktorico zapora Irene Iannucci. (iž)

GRADIŠČE - Danes Ob 17. uri demonstracija pred centrom

Pred centrom za nezakonite priseljence CIE v Gradišču bo danes ob 17. uri demonstracija, ki jo prireja združenje Tenda per la Pace e i Diritti skupaj z vsemi tistimi, ki predstavljajo gibanje proti centru.

Drugače pa se vrstijo pozivi k zaprtju centra, kar zahteva npr. deželni svetnik Demokratske stranke Franco Codega, ki opozarja, da je režim v Gradišču veliko bolj omejevalen od tistega, ki ga predvidevajo evropske smernice in je večkrat na meji spoštovanja temeljnih človekovih pravic. Podobno meni deželna svetnica Gibanja petih zvezd Ilaria Del Zovo, za katero dogajanje v Gradišču očitno kaže na neuspeh mrčasnjaških politik, ki so zunaj časa, piše Del Zovova. Center CIE je neprimeren tudi po mnenju policijskega sindikata Silp-Cgil, ki se je izrekel v korist novih centrov za sprejemanje, ki bi lahko sprejeli največ 60-70 ljudi.

Drugačnega mnenja pa so v avtonomnem policijskem sindikatu Sap, kjer ocenjujejo, da gradiški center CIE ni najslabši, ampak eden najbolj učinkovitih, poleg tega tudi branijo delo sil javnega reda, ki so se po mnenju sindikata vzdržale fizičnega stika z upornimi priseljenci, ampak so le nadzorovale položaj, posegle pa so samo takrat, ko je bila ogrožena varnost. Če se želijo izboljšati življenjske razmere, je treba povečati število operaterjev in slednje tudi usposobiti ter preveriti profile tistih, ki so v stiku s priseljenci, meni sindikat Sap.

SOLKAN-GORICA - Akcija odstranjevanja neeksploziranega ubojnega sredstva se je zaključila v treh urah

Granata je na varnem

Topovska granata italijanske izdelave iz časa prve svetovne vojne, težka 350 kilogramov, široka 30 in dolga 116 centimetrov, je na varnem. Akcija za njeno odstranitev je stekla potem, ko so jo med iskanjem pogrešane osebe pred desetimi dnevi v Soči pri solkanskem Kajak centru našli potapljači. »Vse je šlo po načrtu, brez težav. Najnevarnejši del odstranjevanja je potekal v vodi, kjer smo morali granato ves čas držati pod kotom desetih stopinj. Poleg tega, vemo, da je to reka Soča, da je prisoten tok, zato smo imeli dodatno angažirana dva reševalca, ki rešujeta tudi v taki vodi,« je včeraj pojasnil Darko Zonjič, vodja Državne enote za varstvo pred neeksploziranimi ubojnimi sredstvi (NUS).

Pred posegom, v katerem je na slovenski strani sodelovalo skupno 60 pripadnikov enote za varstvo pred NUS, gasilcev, pripadnikov civilne zaščite, policistov, potapljačev in osebje nujne medicinske pomoči, so na slovenski strani evakuirali 35 oseb, na italijanski pa 20. »Večjih težav ni bilo, razen tega, da je bila ena od evakuiranih oseb zelo bolna in so ji svojci uredili namestitve v bolnišnici,« je o slovenskem delu evakuacije povedal poveljnik novogoriške Civilne zaščite Stjepan Miškovič in pohvalil sodelovanje z italijanskimi kolegi, ki »teče zelo dobro in brez težav«. Iz varnostnih razlogov so ljudi iz objektov znotraj morebitnega vplivnega pasu eksplozije evakuirali že med 7. in 8. uro jutraj. Na slovenski strani skupno deset objektov iz območja Kajak centra, ulice Pot na Breg in dela Langobardske ulice, na italijanski strani pa štiri hiše v ulici Scogli in

turistično kmetijo pod Štmavrom. Evakuirano območje se na obeh straneh meje nadzorovali varnostni organi, ki so preusmerjali promet, pešce in jutranje rekreativce. Sredi območja evakuacije se je znašel tudi slovenski lastnik avtodoma, ki je tam očitno prespal in ni vedel, da se bo zjutraj prebudil na vplivnem območju eksplozije.

Na slovenski strani so evakuirali območje v polmeru 300 metrov, na italijanski pa 500. »Evakuirali smo glede na konfiguracijo terena,« je Zonjič pojasnil od kod razlike med obsegom evakuacije na eni in

drugi strani meje. »Mi smo namreč v kanjonu in tudi če bi prišlo do eksplozije, bi ta šla v zrak,« je pristavil Miškovič.

Odstranjevanje topovske granate je torej potekalo gladko, nekaj pred 10. uro so jo že naložili na vozilo in odpeljali v začasno skladišče, od koder jo bodo nato poslali na uničenje, tako da so prebivalcem okoli 10.30 že dovolili vrnitev na svoje domove.

Letos je enota za varstvo pred NUS imela na območju severne Primorske več kot 145 intervencij. (km)

Redarji preusmerjajo voznike (levo), predstavniki Državne enote za varstvo pred neeksploziranimi ubojnimi sredstvi na delu (spodaj);

BUMBACA, ENOTA ZA VARNOST PRED NUS

Prišepetavanja za doživljanje domačega prostora

SPREHODI V OKOLICO GORICE

Ob Pevmici

Konjereja in Sabotin (levo); brv za pešce in plitvina za volovske vprege (desno); oznaka začetka vinorodnih Brd (spodaj levo); osamosvojite v ponekod povzroča podatkovne napake

AR

Na uredništvu smo pripravili nekaj spodbud za doživljanje goriške okolice zaradi duševnega sproščanja in bogatenja zavesti o krajih, za katere vemo, a se jim ne posvečamo. Tokratno prišepetavanje je potopno obarvano: Ob Pevmici.

Ni kaj! Na misel mi prihajajo pisane različice. Tokrat sem se namenil na sprehod z invalidom na vozičku. Z avtom sva šla do obširnega parkirišča pred osnovno šolo v Pevmi. Pustila sva ga v senci, si ogledala cementno vinsko stiskalnico, ki tam označuje vstop v vinorodna Brda, in se napotila navzgor do križišča s cesto, ki pelje pod Vinčič in Koštabon. Ni pretirano visoko, kljub temu pa je videti Solkan, Novo Gorico, Gorico in seveda vse vzpetine v ozadju do Nanosa. Če se boste ondod napotili tudi bralci, naj vas ne moti asfalt, saj je promet izredno redek in je sicer krog in krog gosto zelenje na desni in levi, če - na začetku - izvezamemo visok in siv betonski oporni izid.

Na desni boste morda opazili ogrado s konji, naprej pa vse pogostejše košenice, njive in seveda na prisojnih blagih vzpetinah vinograde. Domačije se v rednih presledkih vrstijo blizu ceste ali, v iskanju sonca, nekoliko više. Njihovi prebivalci pač še (nekateri le dopolnilno) kmetujejo

kljub osladnemu jadikovanju, da je primarna človeška dejavnost presežena, opuščena, pozabljena, odmišljena...

Na Malnu pridemo do mostu čez krotko Pevmico, ki nas z vodnim tokom tudi v največji suši spremlja do našega cilja. Slednji sta dva drogova iz leta 1947 za italijansko in jugoslovansko - nato slovensko zastavo, na nekdanjem dvolastniškem mejnem prehodu že na območju Podsabotina. Sedaj ni več pritajenega simbolnega tekovanja med belo - rdečo - modro in belo - rdečo - zeleno varianto. Lepo in prav, zarjavela drogova pa ne delata časti ne prvim, ne drugim. Vmes se še prej odcepi ta dve prevozni cesti in dva za osebne avtomobile neprevozna kolovoza v pobočja Sabotina do gornjih predelov Štmavra.

Na levi se Pevmica nekajkrat približa in oddalji od naše smeri; čezno pelje nekaj ozkih prehodov, a tvegamo, da začofotamo v njeni vodi, in vsaj dve plitvini za nekdanje volovske vprege. Vse kaže, da vozijo sedanji traktorji raje naokrog. Kdor premore več kot tri križe na svojih plečih, bo prepoznal v hiši na levi nekdanjo gostilno, ostalim pa naj služi podatek, da se ob njej asfalt zelo razširi. Nekoč se je tam cesta nekako zaključila, naprej so se podajali le dvolastniki. Po letu 2004 in zlasti po letu 2007

je mogoče uživati tišino in ogledovanje vse do prvih hiš v Sloveniji.

Ponoči in pred sočnim vzhodom se ne podajamo na sprehode, svetujem pa, da tudi pred mrakom z občasnim podrsavanjem z obuvali opozarjate okolico o svoji prisotnosti. Izognili se boste pretesnim srečanjem s ščetinarji. Še zadnje opozorilo: ker se dvigamo iz dolinice Pevmice, je povratek napornejši, a še vedno opredeljen kot sprehod.

Aldo Rupel

Tatovi v Ulici Formica

V minulih dneh so tatovi obiskali dve hiši v Ulici Formica. Vanje so vlomili, ko stanovalcev ni bilo doma. Ukradli so nekaj gotovine in nakit, ki so ga lastniki hranili v spalnici.

Praški v Ložicah

V Ložicah pri Plavah bo drevi igrala skupina 3 praški. Koncert bo predvidoma ob 20. uri, po mednarodnem tekmovanju v 4 krogu »4x Plave 2013«. Za dodatne informacije sta na voljo spletna stran 4xplave.com in facebook profil Tri praški Tre porcellini.

Spomin na Paternollija

Jutri bo minilo 90 let, odkar se je med vzponom na Poldanovec nad Gorenjo Trebušo smrtno ponesrečil Giovanni (Nino) Paternolli. Bil je obetajoč goriški intelektualac, osebni prijatelj filozofa Carla Michelstaedterja (1887-1910). Ob 90-letnici smrti se ga bo jutri spomnila goriška sekcija CAI. V Gorenjo Trebušo bodo odpotovali ob 7.30 s parkirišča pri Rdeči hiši.

Koncert na Kostanjevici

Peti v nizu koncertov mladih upov znotraj festivala ECHOS - čezmejni odmevi se bo odvijal danes ob 21. uri v dvorani Frančiškanskega samostana na Kostanjevici v Novi Gorici. Na koncertu bodo nastopili violončelistka Urška Horvat, flavtistka Irena Rovtar in pianist Sebastiano Messaglio. Koncert je brezplačen, uro pred njim bo organiziran prav tako brezplačen voden ogled cerkve, Škrabčeve knjižnice in grobnice Burbonov. km)

Natečaj Primorskega dnevnika za otroke poletnih centrov in športnih kampov

poletna igralnica

Poletno središče Dijaški dom Gorica
v sodelovanju s ŠZ Dom in OK Val

»Učitelji so bili David, Kristjan, Robi, Andrej in Karen. Razdeljeni smo bili v dve skupini: osnovnošolsko in srednješolsko.« *Elisa, 5, Aurora, 5 in Alessia, 8*

»Bili smo tudi v ludoteki, tam si je vsak otrok izmislil zastavico.«
Elisa, 7

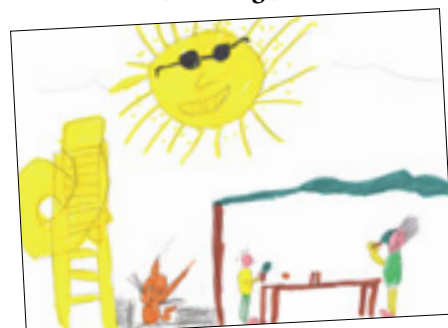
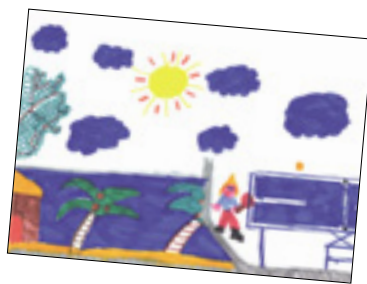
»Naučila sva se voziti kajak, igrali namizni nogomet in namizni tenis.« *Tit, 11 in Egi, 14*

»Za zabavo smo imeli na razpolago namizni nogomet, namizni tenis, vortex, košarkarske in odbojkarške žoge, igrala in vse pripomočke za risanje.« *Tomaž, 9 in Anthony, 12*

»Ko smo bili prosti, sva se igrali na igralih, risali, igrali košarko in namizni nogomet.«
Giulia, 8 in Alice, 7

»V poletni center smo prišle, da bi spoznale nove prijatelje in da bi se z njimi zabavale.«
Anastazija, 10, Ana, 10 in Anna, 11

»Najbolj nam je bilo všeč, ko smo igrali košarko.«
Marko, 6, Simone, 7 in Cristian, 8

»Najraje smo se v poletnem centru igrali košarko. Igrali smo jo prvič, vadili smo v Dijaškem domu in v telovadnici Kulturnega doma z učiteljema Davidom in Andrejem.« *Martina, 7, Elisa, 7, Federica 5, Alessia, 9 in Martina, 7*

»Vsako jutro smo starejši odšli na vadbo kajaka in ta dejavnost nama je bila najbolj všeč. Popoldne pa smo nekaj časa preživeli pri računalniku, sicer pa se igrali druge igre.« *Ilaria 13 in Silvia 13*

»Zjutraj smo bili pred dejavnostmi prosti, potem smo igrali košarko. Po kosilu smo si ogledali kratek film, pred odhodom domov pa smo se še igrali.« *Nika, 6, Alice, 8 in Martina, 9*

»Spoznali smo dve športni panogi: košarko in odbojko.«
Alessio, 6, Nika, 7 in Mattia, 6

»Med poletnim centrom smo obiskali šolo Papagaj, kjer smo plesali. Tam smo igrali tudi odbojko na mivki in druge igre.«
Martina, 7

GORICA - Pokrajina izbrala izvajalca del Mreža kolesarskih stez bo kmalu postala čezmejna

Povezali bodo sovodensko občino in Miren ter Jazbine in Vipolže

Goriškim ljubiteljem kolesarjenja bodo kmalu na voljo nove kolesarske površine **BUMBACA**

Mreža kolesarskih stez v goriški pokrajini bo kmalu postala čezmejna. Goriška pokrajina je imenovala gradbeno podjetje, ki bo uresničila dva nova odseka kolesarske poti v Brdih ter med Mirnom in Sovodnjami, za katera ima pokrajina na voljo evropski denar. Čezmejni povezavi bo pokrajina zgradila v okviru evropskega projekta »Croctak«, pri katerem je vodilni partner. Ob pokrajini sodelujejo pri projektu še občine Gorica, Nova Gorica, Sempeter-Vrtojba, Miren-Kostanjevica, Kanal ob Soči, Brda, Renče-Vogrsko, Komen ter Kolesarska zveza Slovenije in pokrajine Ferrara, Padova in Videm.

Dokončni in izvršni načrt je pokrajina sprejela lani, nato pa je objavila razpis za izbiro izvajalca. Najboljšo ponudbo s 25-odstotnim

popustom na izključni ceni je predstavilo podjetje Sait, tehnični uradi pa so po preverjanju dokumentacije ocenili, da je bil popust previsok. Za izvajalca so torej imenovali podjetje Eco-Srevice iz kraja Cordovado, ki je na izključni ceni 95.000 evrov ponudilo 13,67-odstotni popust. V prihodnjih mesecih bodo uredili med 200 in 300 metrov odsek kolesarske steze med sovodensko občino in Mirnom, kjer se bo priključil na že obstoječo kolesarsko mrežo, nato pa bo zgrajen še čezmejni odsek kolesarske poti v Brdih. S tem bodo dopolnili dela, ki jih je pokrajina v prejšnjih letih izvedla v okviru projekta Marketing Brd. Z odsekom, ki bo dolg približno 400 metrov, bodo povezali Jazbine in Vipolže. (Ale)

NOVA GORICA - 24,7 milijona evrov Evropski denar za regijski center

Odlagališče v Stari Gori

KM

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je izdalo odločbo o dodelitvi kohezijskih sredstev za projekt Regijskega centra za ravnanje z odpadki CERO Nova Gorica. Od 47 milijonov evrov, na kolikor je ocenjena vrednost projekta, ki naj bi bil zaključen do konca leta 2015, bo kohezijskih sklad prispeval 24,7 milijona evrov. V projekt je vključenih trinajst občin iz goriške statistične regije, zajema pa izgradnjo regijskega centra za ravnanje z odpadki Nova Gorica in odlagališča s čistilno napravo za izcedne vode na lokaciji obstoječega odlagališča odpadkov Stara gora, so v sporočilu za javnost pojasnili na gospodarskem ministrstvu.

Z izgradnjo načrtovane infrastrukture v okviru projekta in povečanjem deleža ločeno zbranih frakcij na izvoru bo količina letno odloženih preostankov odpadkov leta 2015 znašala 13.787 ton oz. 25 odstotkov vseh odpadkov, ki naj bi v letu 2015 že dosegli 55.500 ton. Po ocenah ministrstva se bodo do leta 2020 količine mešanih komunalnih odpadkov sicer postopo-

ma zmanjševale na račun povečevanja količin ločeno zbranih frakcij.

V okviru novega centra za ravnanje z odpadki bodo med drugim zgradili objekt za biološko sušenje in mehansko obdelavo, dve kompostarni, sortirnico odpadkov, objekt za obdelavo kosovnih odpadkov, odlagalno polje ter čistilno napravo za izcedne vode z iztočnim kanalom (tlačnim vodom).

Z izvedbo projekta bodo po oceni ministrstva dosegli tako zmanjšanje emisij v tla, vode in zrak kot zmanjšanje smrada in slabega izgleda okolja. Obenem bodo z izgradnjo regijskega centra zaščitili vodne vire, še posebno vire pitne vode, zmanjšali tveganja za zdravje in povečali kakovost življenja prebivalcev. Nenazadnje si od uresničitve projekta obetajo tudi povečanje osveščenosti prebivalstva o pomembnosti zmanjševanja količine odpadkov, izobraževanje o trajnostnih praksah ravnanja z odpadki, vključno o ustreznem ločevanju odpadkov, ter nova delovna mesta za lokalno prebivalstvo. (sta)

GORIŠKO TAJNIŠTVO
PRIMORSKEGA DNEVNKA

Danes,
17. avgusta 2013

ZAPRTO

Tržaško tajništvo:
tel. 040-7786300

corili01@gorica.191.it ali po tel. 0481-31817 od ponedeljka do petka med 8. in 14. uro. Urad bo zaprt zaradi dopusta do 25. avgusta.

AŠZ MLADOSTI IN ZŠDI organizirata nogometni kamp za deklice in dečke od 5. do 14. leta starosti od ponedeljka, 19., do vključno sobote, 24. avgusta, na nogometnem igrišču v Doberdobu. Vodili ga bodo slovensko govoreči trenerji za nogometase in vratarje! Vpisovanje in informacije: tel. 339-3853924 ali erimic65@tiscali.it (Emanuela).

KREATIVNI LABORATORIJI V MUZEJU bodo potekali v organizaciji Pokrajinskih muzejev v Gorici v pinakoteki v palači Attems-Petzenstein na Trgu de Amicis v Gorici od 26. do 30. avgusta za otroke med 6. in 12. letom starosti; informacije in vpisovanje po tel. 348-1304726 in na didattica@provincia.gorizia.it.

EOLO - Občina Sovodnje ob Soči vabi na javno srečanje o ponudbi brezžične internetne povezave, ki bo v sredo, 28. avgusta, ob 20. uri v Kulturnem Domu v Sovodnjah.

Prireditve

ŠAGRA SV. ROKA V PODTURNU: med prireditvijo bo na ogled fotografska in dokumentarna razstava posvečena 40-letnici delovanja centra za obujanje tradicij v Podturnu; danes, 17. avgusta, ob 20.30 tombola za otroke, ob 21.00 skupina I ragazzi italiani; v nedeljo, 18. avgusta, ob 17.00 tek z vozički, ob 20.30 ples z Maurizioom Guzzinantijem, ob 22.30 tombola.

FOTOKLUB SKUPINA 75, KK BRIŠKI GRIČ IN SKPD F.B. SEDEJ vabijo na Srečanje pod drevesom, ki bo v soboto 24. avgusta, ob 20. uri v agriturizmu D. Štekar na Valerišču v Števerjanu. Na sporedu bo fotorazstava Silvana Pittolija in pripovedi v verzih Lucijana Vogriča. Pogovor z avtorjema bo vodila novinarica Erika Jazbar. Sledila bo pokušnja domačih jedi.

ENOGASTRONOMSKI DOGODEK POLETJA v Gradežu na nabrežju pred županstvom: v torek, 27. avgusta, od 19.30 dalje bo skoraj 60 kuharskih, vinarskih in drugih enogastronomskih mojstrov, članov konzorcija Furlanija pot okusov (Friuli, via dei sapor) ponujalo skoraj tisoč možnim gostom za to priložnost posebej pripravljene hode. Potrebna je predhodna rezervacija v včlanjeni gostilni iz Gradeža (Androna) ali na www.friuliviadeisapori.it.

KAJAK KLUB ŠILEC IN KAJAK KLUB SOŠKE ELEKTRARNE prirejata »28. Soške regate 2013«: v nedeljo, 1. septembra, ob 11. uri pri čolnarni Kajak kluba Soške elektrarne v Solkanu (pod elektrarno) start regate. Prijave do dneva prireditve pred startom ob 9. uri dalje; informacije in rezervacije gumenjakov po tel. 393-1321582 (Robert Makuc) ali od 26. avgusta dalje po tel. 0481-33029 (ZŠSDI).

Pogrebi

JUTRI V TRŽIČU: 11.30, Alda Fontana vd. Giurissa (iz kapele sv. Justa v Gorici) v cerkev sv. Jožefa in na pokopališče.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, Ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

Razstave

V GOSTILNI MILJO pri Devetakih bo do 28. avgusta na ogled razstava računalniškega umetnika Bogdana Sobana iz Vrtojbe.

PRODAJNA RAZSTAVA »STAMPANTICA« je na ogled v kinu Cristallo v Ul. Dante Alighieri 29 v Gradežu; do 1. septembra 10.00-13.00, 17.00-22.00, vstop prost. Informacije po tel. 348-2557807 (Federico Ossola).

V GALERIJI DIMENZIJA NAPREDKA, Velika pot 15 (poslovna cona) v Solkanu je na ogled razstava Nicole Montemorre z naslovom »Ostanki/Residuati«; do 30. avgusta od ponedeljka do petka med 9.00-17.00.

Koncerti

»SOUND OF WAVES FESTIVAL« na plaži »Costa Azzurra« v Gradežu: 18. avgusta ob 19. uri »Sunset Sunday«, vstop prost; 25. avgusta ob 19. uri »Closing Party«, vstop prost; več na www.soundofwaves.it.

FESTIVAL GLASBE SVETA 2013 na odru pred gradom Kromberk ob 21. uri: v torek, 20. avgusta, koncert in-

dijske skupine Trilok Gurtu band; v torek, 27. avgusta, nastop Tomaža Pengova in komorne jazzovske skupine Bossa de Novo. V okviru festivala bo od 19. ure tudi Tržnica goriških dobrot, kjer bodo lokalni vinarji, sirarji, čebelarji, zeliščarji, oljarji in drugi predstavljali svoje pridelke in izdelke.

Kino

GORICA KINEMAX: zaprt do 19. avgusta.
TRŽIČ KINEMAX: zaprt do 19. avgusta.

Šolske vesti

PRIPRAVA NA ŠOLO v Dijaškem domu v Gorici bo potekala od 26. avgusta do 11. septembra. Učencem osnovne in srednje šole ponuja ponavljanje in utrjevanje učne snovi, tečaj angleščine, inštrukcije, jezikovne delavnice, poučne ekskurzije. Poseben program za otroke, ki bodo obiskovali prvi razred osnovne šole; informacije in vpisovanje na info@dijskiskidom.it, do zasedbe razpoložljivih mest.

TEČAJ ANGLEŠČINE z jezikovno šolo Papagaj iz Šnove Gorice bo potekal v Dijaškem domu v Gorici od 26. avgusta do 6. septembra. Namenjen je osnovnošolskim in srednješolskim učencem; informacije in vpisovanje na info@dijskiskidom.it, do zasedbe razpoložljivih mest.

SLOVIK obvešča, da je odprt razpis za vpis v delavnice obšolskega študijskega programa Ekstra in za multidisciplinarni program za kakovostno kadrovsko rast za dijake; informacije na spletni strani www.slovik.org in info@slovik.org.

POLETNOSTI 2013: Mladinski dom obvešča, da bosta med 26. avgustom in 6. septembrom pripravi na začetek pouka »Šola za šalo« za osnov-

nošolce in »Srednja na štartu« za srednješolce; med 2. in 6. septembrom tečaj »Vstop v srednjo šolo« za peto-prvošolce; informacije in vpisi po tel. 334-1243766, 328-3155040, 0481-546549 / 536455 ali po elektronski pošti mladinskidom@libero.it.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da je bil razpisan izredni tečaj za pridobitev usposobljenosti za poučevanje, ki velja tudi za slovenske in dvojezične slovensko-italijanske šole. Vse potrebne informacije (pogoji za udeležbo, način prijave, roki itd.) so dostopne na spletni strani Ministrstva za šolstvo (www.istruzione.it) in sicer v odloku št. 58/2013 (objavljenem 31. julija 2013) ter v okrožnici z dne 2. avgusta 2013 (objavljene 5. avgusta 2013). Za prijavo se morajo kandidati obvezno poslužiti digitalnega postopka POLIS. Rok prijave nepreklicno zapade 29. avgusta.

SLOVIK - razpis in prijavnica za programe 2013-2014, namenjene dijakom in študentom, sta objavljena na spletni strani www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice zbiramo na naslovu info@slovik.org do 15. septembra. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (torek-četrtek 10.00-12.00).

Izleti

KROŽEK KRU.T obvešča, da je še nekaj prostih mest za letovanje na Mali Lošinj, v obdobju od 7. do 14. septembra. Interesenti naj kličejo na tel. št. 040-360072 (vsak dan od 19. avgusta dalje) ali 0481-530927 (vsak torek od 9. do 12. ure).

SPDG obvešča udeležence, ki so se prijavi na dvodnevni izlet na Cima Cevedale (Zufallspitze), da bo odhod v petek, 23. avgusta, ob 5. iz parkirišča pri Rdeči hiši. Obvezne so dereze, ki naj jih vsak pomei vsaj nekaj dni pred odhodom, ce-

pin in plezalni pas z vponko. Tel. ali sms na 339-7047196 (Boris), boris@spdg.eu.

ZDRUŽENJE TEMPO LIBERO COOP CONSUMATORI NORDEST prireja ob 100-letnici opere v Veroni in ob 200-letnici rojstva Giuseppeja Verdija izlet v Verono 24. avgusta za ogled opere »Aida«; informacije in vpisovanje v veleblagovnicah Coop Consumatori Nordest ali po tel. 335-7835183 do zasedbe mest.

SEKCIJI VZPI-ANPI Doberdob in Dol - Jamlje prirejata v soboto, 28. septembra, izlet v Kumrovec z ogledom samostana Olimje in Kostanjevice na Krki ob povratku. Odhod ob 7. uri pri Devetakih, 7.05 na Palkišču, 7.10 na Poljanah, 7.15 v Doberdobu in 7.20 v Jamljah. Za informacije in vpisovanja Jordan Semolič (0481-419946), Jožko Vižintin (0481-78192) ali v Doberdobu v Gostilni Peric in v trgovini Pri Mili. Vpisovanja do 20. septembra ali do oddaje razpoložljivih mest.

Čestitke

Draga SONJA! V šopek svojih let si dodala še en cvet. A leta pridejo in grejo, nič ni trajnega v življenju, zato svoj čas preživi v sreči in veselju. Sosedovi.

Obvestila

PROJEKT »PRIMORCI BEREMO!« poteka do ponedeljka, 11. novembra, v Feiglovi knjižnici v Gorici, kjer je na razpolago 51 proznih del in 9 pesniških zbirk slovenskih ustvarjalcev; sodelujejo lahko člani knjižnice, ki so starejši od 15 let.

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA razpisuje, ob 40. obletnici ustanovitve, skladateljski natečaj za slovensko peto mazo. Vpis na natečaj je brezplačen; informacije o pravilniku in prijave na

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

ATLETIKA - Svetovno prvenstvo v Moskvi

Farah postaja legenda

DUŠKO ŠVAB »Slovenci in Italijani ... zelo slabo«

Trener Duško Švab, ki na tržaški atletski stezi na Kolonji trenira številne tržaške (in druge) atlete (nogometaše, košarkarje itn), ni zadovoljen z nastopi Slovencev in Italijanov. »Ocena ni pozitivna. Srbi in Hrvati so jih prekosili. Boljši so.«

Ali ste spremljali nastop Koprčanke Snežane Rodič v finalu troskoka?

Sem. Kolajne nisem pričakoval.

20-letna Pordenončanka Alessia Trost se je v skoku v višino uvrstila v finale (skočila je 192 cm). Ali lahko v finalu (danes okrog 16.00 po našem času) pričakujemo višji skok?

Mogoče. Ne bo pa ogrozila najboljših. Letos je že sicer skočila dva metra. Vidim pa jo preveč okorno. Ni elastična, kot je zmagovalec pri moških Ukrajinec Bondarenko. Po pravici rečeno me spominja na mlado Blanko Vlašić. Tudi Hrvatice je bila nekoč taka, preveč mišičasta, neelastična. Vlašičeva se je sicer nato spremenila v »zvezdnico«. Dvomi, da bo Trostovi, ki jo vodi pordenonski trener Chessa, to uspelo. Sicer ji želim vse najboljšo.

Kaj pa ostala dva predstavnika iz naše dežele, Tržačan Patrick Nasti (3000 m zapreke) in Pordenončanka Marzia Caraveli (100 m ovire)?

Nasti je popolnoma razočaral. Tehnika teka in skok čez zapreko sta bila slaba. Caravellijeva pa se je odrezala še kar dobro, saj se je uvrstila v jutrišnji (današnji polfinale, čas 13,07).

Kateri nastop te je dotlej najbolj navdušil?

Po pravici rečeno zaradi treningov nisem veliko spremljal svetovnega prvenstva. Vseeno pa bi rad podčrtal vrhunski nastop ukrajinskega skakalca v višino Bogdana Bondarenka. Skočil je 241 cm, lahko pa bi šel še višje.

Švab (atletski stadion Dragičev na Kolonji je njegov drugi, če že ne prvi dom) je obenem tudi kondicijski trener nogometašev Milske Muggie, ki bodo drugi konec tedna v Miljah v prvem krogu državnega pokala elitne lige gostili repenski Kras. (jng)

DANES - končne odločitve (7): 13.30 maraton, moški; 16.00 višina, ženske; 16.35 kopje, moški; 16.55 5000 m, ženske; 17.30 100 m ovire, ženske; 17.45 4 x 400 m, ženske; 18.05 200 m, moški.

Košarka: Slovenija zmagala

JESENICE - Na sinočnji pripravljalni tekmi za evropsko prvenstvo so se v Jesenicah pomerili košarkarji Slovenije in Bosne in Hercegovine. Končni izid je bil 70:54 (53:40, 31:26, 17:13)

Pordenončanka Alessia Trost je letos v češkem Trincu že skočila 200 cm. Trostova je šele tretja Italijanka (po Simeonovi in Di Martinovi), ki je dosegla to mero

ANSA

MOSKVA - Mohamed Farah iz Vele Britanije je po zmagi na 10.000 m na 14. svetovnem prvenstvu v atletiki v Moskvi sedmi dan tekmoval in naslov slavil tudi na 5000 m (13:26,98) ter s tem kot šele drugi v zgodovini na dolgih razdaljah na SP ponovil olimpijski dvojni uspeh, ki mu je uspel lani v Londonu. Drugo zlato medaljo na Lužnikih je po zmagi na 100 m na 200 m osvojila tudi Jamajčanka Shelly-Ann Fraser-Pryce (22,17). Rusa Aleksander Menkov v skoku v daljino (8,56 m) in Tatjana Lisenko v metu kladiva (78,80 m) sta dosegla izida sezone na svetu, v suvanju krogla je tako kot Lisenkova naslov ubranil Nemec David Storl (21,73 m), v finalu štafet 4 X 400 m pa je slavila reprezentanca ZDA z izidom sezone na svetu (2:58,71). V zmagoviti štafeti je kot zadnji nastopil tudi Lashawn Merritt, ki je že zmagal na posamični tekmi na stadionski krog. Druga je bila Jamajka (2:59,88), tretja pa Rusija (2:59,90).

Dve posamični zlati medalji sta v ruski prestolnici že osvojil Farah in Fraser-Pryce. Prvi je v zaključku teka, vodil je zadnjih 500 m, zdržal vse pritiske Etiopijca Hagosa Gebrhiweta, ki je bil drugi (13:27,26), in Kenijcev na naslednjih treh mestih ter prav tako Kenijca Bernarda Lagata, šestouvrščenega reprezentanta ZDA. Med njimi je bron šele po fotofinišu osvojil Isiah Kiplangat Koech, saj je tek el isti čas, kot Gebrhiweta. Farah, rojen je bil v Somaliji, je v šestih dneh osvojil dve zlati medalji na pet in 10 km in se vpisal v zgodovino SP ter ponovil dvojni olimpijski in svetovni zmagi etiopske legende Kenenise Bekeleja, ki mu je to uspelo na OI leta 2008 in na SP 2009.

Fraser-Pryce je postala tretja v zgodovini SP, ki je zmagala na obeh najkrajših razdaljah; pred njo sta ta uspeh dosegli Nemki Silke Gladisch (1987) in Katrin Krabbe (1991). Šestindvajsetletna Jamaj-

Slovenski tekač Jan Žumer, desno od Jamajčana Usaina Bolta, se ni uvrstil v današnji finale v teku na 200 m (ob 18.05). Žumer je dosegel 42. čas (21,35)

ANSA

čanka je tako kot na 100 m ugnala Muriel Ahoure iz Slonokoščne obale (22,32).

Menkov je za svoj doslej največji uspeh v karieri prepričljivo dobil skok v daljino, saj je že v četrti seriji pristal pri 8,52 m, v peti pa je tej izvrstni daljavi dodal še štiri centimetre. Tako se je že pred finalnim zadnjim skokom, v katerem je prestopil, ve-

VČERAJ - Izidi, končna odločitve (6):

moški: - 5000 m: 1. Mo Farah (VBr) 13:26,98; 2. Hagos Gebrhiwet (Eti) 13:27,26; 3. Isiah Kiplangat Koech (Ken) 13:27,26

4 X 400 m: 1. ZDA 2:58,71, izid sezone na svetu (Verburg, McQuay, Hall, Merritt); 2. Jamajka 2:59,88; 3. Rusija 2:59,90

daljina: 1. Aleksandr Menkov (Rus) 8,56, izid sezone na svetu; 2. I. Gaisah (Niz) 8,29; 3. L. Rivera (Meh) 8,27

krogla: 1. David Storl (Nem) 21,73; 2. R. Whiting (ZDA) 21,57; 3. D. Armstrong (Kan) 21,34

ženske: - 200 m (veter: -0,3 m/s): 1. Shelly-Ann Fraser-Pryce (Jam) 22,17; 2. M Ahoure (SOB) 22,32 3. B. Okagbare (Nig) 22,32

kladivo: 1. Tatjana Lisenko (Rus) 78,80, izid sezone na svetu; 2. Anita Włodarczyk (Pol) 78,46; 3. Wenxiu Zhang (Kit) 75,58

NOGOMET

Primorski derbi v Kopru

V okviru 6. kroga slovenske Prve lige Telekom bo danes ob 17.30 na koprski Bonifiki primorski derbi med Vanolijevim Koprom in Apollonijevo Novo Gorico.

Cagliari drevi v Trstu

Danes bo na sporedu 3. krog državnega nogometnega pokala. Cagliari bo drevi ob 20.45 na tržaškem Roccu gostil Frosinone.

Jutri Triestina-UFM

Na tržaškem Roccu pa bo jutri (ob 19.00) na sporedu še tekma predkroga državnega pokala D-lige med Triestino (pomožni trener Miloš Tul) in tržaškim UFM, pri katerem igra slivenski nogometaš Alen Carli.

selil svojega prvega odličja na SP. Ostali so se pomerili za preostali zmagovalni stopnički, tekmovalce med drugim in šestim mestom pa je ločilo le sedem centimetrov. Ignisious Gaisah je bil z nizozemskim rekordom drugi (8,29 m), Mehičan Luis Rivera pa z dva centimetra krajšim skokom tretji (8,27 m).

NAMIZNI TENIS - Začetek priprav pri ŠK Kras Slovaški trener prekinil 19-letno »kitajsko« obdobje

Jubilejni 30. Kraški turnir bo konec meseca v Zgoniku

Krasovci v Zgoniku z novim trenerjem Dušanom Mihalko

SLOSPORT.ORG

Namiznoteniške igralkice in igralci Krasa so včeraj v Zgoniku začeli priprave na novo sezono. Glavna novost je novi trener, 41-letni Slovak Dušan Mihalko. Nekdanji igralec v Nemčiji in nekdanji trener državne mladinske slovaške reprezentance, ki je v minuli sezoni na Češkem treniral v ženski A-ligi, bo tako prekinil kar 19 let trajajoče »kitajsko« obdobje (le za kratek čas je medtem zgoniški Kras vodila tudi Anita Tomašič). Zgoniški klub sta po koncu lanske sezone po dolgih letih zapustila trener Liang Feng in igralka, njegova žena Yuan Yuan. Mihalko pri Krasu poznajo že dolgo let, med drugim je večkrat nastopal na mednarodnem, letos jubilejnem 30.

PLAVANJE - Po SP Dugonjič ob medaljo zaradi tehnične napake?

Na letošnjem plavalnem svetovnem prvenstvu v Barceloni so imele določene proge izrazito prednost, trdita novinarka francoskega Le Monda Henri Seckel in Erwan Le Duc. Prednost je bila izrazita predvsem pri 50-metrskih disciplinah in podrobna analiza na 50 prsno po mnenju novinarjev potrjuje, da bi bil Damir Dugonjič v tej disciplini bronast. Analiza tekmovalcev v dvorani Palau Sant Jordi je pokazala, da je zaradi filtrirnega sistema v bazenu prišlo do močnejšega vrtnčenja vode in s tem vodnega toka, ki je v eno smer izrazilo pomagal plavalcem na progah 1, 2 in 3, oškodovani pa so bili plavalci na progah 6, 7, 8. Pri plavanju v nasprotni smeri se je učinek obrnil. V večini disciplin je prišlo do izničenja te prednosti, na 50-metrskih disciplinah pa so imeli plavalci na progah 6, 7 in 8 veliko prednost - od 0,15 do 33 stotink.

In prav na 50 prsno, kjer je Dugonjič plaval na progi 5, je slovenski reprezentant, novi evropski rekorder, izgubil bronasto medaljo v dvoboju z Južnoafričanom Giuliom Zorzijem, ta je plaval na progi 8, za vsega stotinko sekunde. Podrobna analiza izidov je pokazala, da je imel minimalno prednost tudi Dugonjič na progi 5, a bi vseeno prepričljivo osvojil osvojil bron. A v Franciji je tematika zelo aktualna, saj je njihov prvi adut na 50 prsno, Florent Manaudou, ostal brez medalje, te pa so osvojili plavalci na progah 6, 7 in 8. Francozi trdijo, da so na vrtnčenje vode opozorili tudi vodilne pri Mednarodni plavalni zvezi Fini, ta pa ni reagirala in med 50-metrskimi finalni izklopila sistemov v bazenu. Raziskavo sta Francoza potrdila tudi z enostavno tabelo o dosežkih, kjer so plavalci na progi 8, najpočasnejši v polfinalu, v osmih finalih kar štirikrat posegli po odličju. Skupaj so plavalci na progah od 5 do 8 osvojili kar 17 od skupno 24 medalj, plavalci na progah 1, 2 in 3 le eno, na progi 4, kjer je plaval najhitrejši polfinalist, je bilo po pričakovanih osvojenih 6 medalj, a je to število enako tistemu, na progi 6.

Kraškem pokalu, ki bo letos na sporedu 30., 31. avgusta in 1. septembra. Poleg Krasa bodo igrali še: Izola, Vrtojba, Prijedor, Tis Zagreb, Duga Resa (lanski zmagovalec) ter novince iz Francije in Nizozemske.

Ekipa zgoniškega društva bo, tako kot lani, nastopila v ženski A2 in B-ligi ter v mnogih deželnih prvenstvih. V najvišji ligi bodo barve Krasa branile sestrični Katja in Martina Milič, Irena Rustja in Claudia Micolauich. Drugo-ligaško prvenstvo se bo začelo 6. oktobra.

NOGOMET - Včerašnja prijateljska tekma: Tolmin - Kras 0:2 (Taugui in Arcaba); danes ob 19.00 v Križu: Vesna - Muggia.

SLIKOVNA KRIŽANKA - rock legenda

	SESTAVIL LAKO	OGABA, GNUS	SPECIALIST ZA OPERATIVNO ZDRAVLJENJE	NAPAD, NASKOK	PROSTOR, POKRIT S STREHO, NAVADNO ZASTEKLEN	TEGA LETA
	TABORNIKOV "KOLEGA"					
	NASLOV, NAZIV (POG.)					
	FINOMEHANIČ					ŽENIN ALI MOŽEV OČE
	NEKDANJI ZLATNIK ALI SREBRNIK, CEKIN					
	PLOŠČICA V HOKEJU	ODPRTA TELESNA POŠKODBA				
	JADRANSKI OTOK			DOMINIK SMOLE		
	ANTON VODNIK		ZMAGA V ŠAHU	MITJA RIBIČIČ		
	PIJAČA ZA APERITIV		RAZSTAVNI PREDMET			
	ODBORNA OBČINE REPENTABOR ŠKABAR	IGRALEC V GLEDALIŠČU UPOKOJENI PROFESORJI			AFRIŠKA DRŽAVA Z GLAVNIM MESTOM JAUNDE	IZSTRELEK ARTILERIJSKIH OROŽIJ
ROJSTNI KRAJ DRAGOTINA KETTEJA			OSKAR KJUDER		KILOGRAM	
			AVTOMOBIL. OZNAKA REKE		MESTO V ŠPANIJI	
BOŽJEPOTNIK				AMERIŠKA FILMSKA ZVEZDA		
NEKDANJI NAROD NA PIRENEJSKEM POLOTOKU				ITALIJANSKI SLIKAR (ALESSANDRO) VASJA OCVRK		
ITALIJANSKI FILMSKI IGRALEC (FRANCO)			BOLG. PISATELJ (ILIJA)			
			MESTECE PRI CUNEU			
ITALIJANSKI RDEČI KRIŽ			IT. NOGOMETAŠ (DANIELE)			
			EDUARDO DE FILIPPO			
ŠVICARSKI POLITIK (PHILIPP)				UČINKOVITO SREDSTVO ZA USPEH		
BERI PRIMORSKI DNEVNIK	VERDIJEVA OPERA			TISOČ KILOGRAMOV		

SLOVARČEK (za oba lika) - ANET = švicarsko - francoski pisatelj, pravo ime Jean Schopfer (1868 - 1931) • BONERA = italijanski nogometaš, ki je igral tudi pri Milanu, in reprezentant • BRA = mestece pri Cuneu v Piemontu • ETTER = švicarski politik • LOIRE = najdaljša reka v Franciji (orig.) • PINA = ime slovite nemške plesalke in koreografke Bausch • POMA = italijanski slikar • VOLEN = bolgarski pisatelj

SLIKOVNA KRIŽANKA - smučarska legenda

	SESTAVIL LAKO	PROSTOR ZA RTV - ODDAJE	ZDRAVNIK SPECIALIST ZA OPERATIVNO ZDRAVLJENJE	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	RAZMERE, OKOLIŠČINE	TEŽKO OZDRAVLJIVA BOLEZEN
	SREČKO KOSOVEL			PAOLO ROSSI		
	TRIDELNA KRONA RIMSKIH PAPEŽEV					
	DOLOČEN VRSTNI RED UČNIH PREDMETOV					
	DVOJINA					VOHALNI ORGAN
	SLINA, KI SE IZVRŽE IZ UST					
	NAJMANJŠI IZGOVORLJIVI DEL BESEDE				PORAZ V BOKSU	
	UČO JURKIČ		LUDOLFOVO ŠTEVILO	NAJNIŽJI MOŠKI GLAS	BURT LANCASTER	
PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	PTIČ PEVEC IZ DRUŽINE DROZGOV	TRAJNA PEKOČA ZELIKA	NAŠ. PUBLICIST (ALDO) SL. IGRALKA ITA ...			RUDARSKO MESTO V JUŽNI ŠPANIJI
OSEBA, KI VARUJE MLA-DOLETNIKA					LUCIANO PAVAROTTI	VIŠJI, RAVEN ALI RAHLO RAZGIBAN SVET
					GLAVNO MESTO ALBANIJE	
NAJDALJŠA REKA V FRANCJI (ORIG.)				SLOG		
SEDIMENTNA KAMNINA (ZAST.)				NEMŠKA KOREOGRAFGA BAUSCH		
				KIM NOVAK		
HUDIČ, SATAN				MUSLIMANSKO SVETO PISMO		
				ITAL. NAFTNI KONCERN		
ČILE NA VRHU			IT. NOGOMETAŠ GATTUSO			
			ZAČETEK GRMENJA			
NAŠ TV - VODITELJ IN KABARETIST BAN					ŠVICARSKO - FRANCOSKI PISATELJ (CLAUDE)	
ANTIČNO LJUDSTVO V SEVERNI ITALIJI					PLADENJ	

	1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	
11							12					13
14				15			16				17	
18		19		20						21		
22			23		24			25				
26				27		28		29				
			30			31		32				
33	34					35		36			37	38
39					40		41		42			
43				44			45		46			
47			48					49			50	
51		52					53			54		
	55						56					

KRIŽANKA (lako)

VODORAVNO: 1. evropska prestolnica z Eifflovim stolpom; 6. kdor izgovarja "l" namesto "u"; 11. afriška država; 12. najboljši košarkar vseh časov (Michael); 14. začetek urnika; 15. čoln, ladjica; 17. kemijski znak za kalcij; 18. čebelja tvorba v panju; 20. nekdanji jugoslovanski košarkarski trener Žeravica; 21. čas med vojnama; 22. predmet slepega oboževanja; 24. ameriški pevec King Cole; 25. kraj pri Sežani; 26. slovenski baletni plesalec (Mojmir); 28. daljša prekinitev kake dejavnosti zlasti zaradi telesne sprostitve; 30. tek v naravi; 32. prva slovenska filmska igralka Ita...; 33. strokovnjak za jus; 36. lahek športni čoln; 39. staro odpadno železo; 40. pogon na divjad; 42. žensko pokrivalo; 43. oče; 44. kroglica, ki nastane zlasti pri školkjah; 46. beograjsko nogometno moštvo; 47. pol Gira; 48. mestnik, peti sklon; 50. mera na pol; 51. tipalka pri žuželkah; 53. odposlanec, sel, zlasti skrivni; 55. okrasna rastlina; 56. konto.

NAVPIČNO: 1. mimohod vojaških enot; 2. začetnici našega pisatelja Rebule; 3. stikališče dveh ploskev; 4. prvi mitološki letalec; 5. naš družbeno - politični delavec Sosič; 6. izmetač nabojev pri puški; 7. športna stava, igra na srečo; 8. zemeljska ožina na Malaki; 9. spopad pri koncu; 10. francoski dramski pesnik (Jean); 11. avstrijski pisatelj (Robert); 13. diktat; 16. rudar; 19. italijanska dežela s središčem Firence; 21. gora ob slovensko - italijanski meji; 23. ličinka; 25. nekdanja jugoslovanska denarna enota; 27. francoska nikalnica; 29. cigaretni ogorek; 31. sol zelo razširjene kemijske prvine v zemlji; 33. češka prestolnica; 34. očesna mrežnica; 35. kmečko orodje; 37. nekdanji vrhovni kozaški poveljnik; 38. osebj; 41. gibanje zraka; 44. mesto v Nemčiji; 45. pesniški polni stik; 48. italijanska filmska igralka Massari; 49. del Ljubljane; 52. ataka brez samoglasnikov; 54. pol sume.

REŠITVE. Slikovni križanki, rock legenda - vodoravno: skavt, titel, urar, dukat, rana, Pag, D. S., A. V., mat, akter, Prem, O. K., kg., roma, star, Iber, Poma, Volen, CRI, Bonera, Eter, adur, Alda, ton, bas, Rupel, skrbnik, L. P., Loire, stit, apnik, Pina, vrag, koran, Či, Gennaro, Evgen, Anet, Karni, tasa; na sliki: Pirmin Zurbriggen. Križanka, vodoravno: 1. Pariz, 6. elkar, 11. Maroko, 12. Jordan, 14. ur, 15. barbeta, 17. Ca, 18. sat, 20. Ranko, 21. mir, 22. idol, 24. Nat, 25. Dane, 26. Lasan, 28. počit, tek, 30. kros, 32. Rina, 33. pravnik, 36. kajak, 39. rena, 40. lov, 42. ruta, 43. ata, 44. biser, 46. Rad, 47. Gl, 48. lokativ, 50. me, 51. antena, 53. emisar, 55. akant, 56. račun.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledita Utrip
Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 8.00, 9.00 Dnevnik **7.05** Nan.: 14° Distretto **8.20** 16.15 Dok.: Quark Atlante – Immagini dal pianeta **9.10** Dreams road **10.05** Nad.: La casa del guardaboschi **11.40** Nad.: Un ciclone in convento **13.30** Dnevnik **14.00** Linea blu **15.25** Dok.: Road Italy **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: A Sua immagine **17.50** Dok.: Costantino Imperatore d'Oriente e d'Occidente **18.50** Igra: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.35** Techetechetè, vista la rivista **21.15** Dok.: Superquark **23.35** Film: Io sono un autarchico

Rai Due

7.00 Risanke **9.25** Dok.: Voyager Factory **10.10** Sulla Via di Damasco **10.45** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik **14.00** Film: Luna di miele... con i fantasmi **15.40** Nan.: Squadra Speciale Colonia **16.25** Nan.: Squadra Speciale Stoccarda **17.10** Nan.: Squadra Speciale Lipsia **18.00** Dnevnik in vreme **19.05** Nan.: Una scatenata coppia di sbirri **19.35** Nan.: Lasko **20.30** 23.25 Dnevnik **21.05** Film: La clinica dei misteri (krim.) **22.35** Nan.: Criminal Minds

Rai Tre

7.00 Rai Educational Italia in 4D **8.00** Rai Educational **9.10** Film: Café chantant **10.25** Film: Il corazziere **12.00** Dnevnik in šport **12.15** Aktualno: Tgr Il Settimanale **12.45** Timbuctu – I viaggi di Davide **13.10** Nad.: Kingdom **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **14.45** Film: Totò, Pepino e i fuorilegge **16.35** Film: Quell'ultimo ponte **18.10** Nad.: I misteri di Murdoch **18.55** 23.10 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.25** Nad.: Emily Ownes, M. D. **21.05** Film: Sole rosso **23.30** Il giallo e il nero

Rete 4

7.00 Media Shopping **7.50** Nan.: Caro maestro **9.30** Benvenuti a tavola Nord vs. Sud **10.30** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: Renegade **12.55** Nan.: Siska **14.00** Dnevnik, in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.30** Ieri e oggi in Tv **16.25** Film: Perry Mason – Poker di streghe **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tierra de Lobos **20.30** Nan.: Tempesta d'amore

21.20 Nan.: The mentalist **23.10** Nad.: Riverworld

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik in vremenska napoved **9.10** Nad.: Il mammo **10.00** Melaverde - Estate **11.00**

Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nan.: Better with you **14.10** Nad.: Hart of Dixie **15.10** La grande magia – The Illusionist **18.00** Film: Rosamunde Pilcher – L'amore della sua vita **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Paperissima Sprint **21.10** Film: Bagnomaria **23.15** Film: L'amore ritrovato

Italia 1

7.00 Nan.: Quelli dell'intervallo **7.20** Risanke **10.50** Nad.: Merlin **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Film: Tandem **17.00** Film: White lion **17.50** Nan.: La vita secondo Jim **18.15** Dnevnik **18.30** Motociklizem: Moto3, VN Indianapolis, prenos kvalifikacij **19.30** Motociklizem: MotoGP, VN Indianapolis, prenos kvalifikacij **21.05** Motociklizem: Moto2, VN Indianapolis, prenos kvalifikacij

21.50 Film: Hulk (fant., i. J. Connelly) **0.30** Nad.: No ordinary family

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **7.55** 20.30 In Onda **8.30** Nad.: Due South **10.00** Film: Il casinista **11.40** Nad.: Mc Bride **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Cuore d'Africa **16.30** Nan.: The District **18.10** Film: La libreria del mistero **20.00** Dnevnik **21.10** Film: Diamonds

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik **7.25** 12.45, 16.45 Rotocalco Adnkronos **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Piccola grande Italia **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Variete: Voci in piazza **17.00** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **17.30** Happy Hour **18.00** 20.00, 21.00 Qui studio a voi stadio **19.05** Tg Confartigianato **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

7.20 Zgodbe iz školjke **7.55** Otroške oddaje in risane nanizanke **9.25** Male sive celice **10.05** Moja soba **10.30** Nad.: Vlomilci delajo poleti **11.05** Film: Nisem kriv, pri-sežem! **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.20** Tednik **14.20** Prava ideja! **14.45** Podobe Slovenije **15.20** Dok. serija: Meje mojega jezika niso meje mojega sveta **15.50** Dok. serija: Zgodbe iz obrazov **16.20** O živalih in ljudeh **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.20** Na vrtu **17.45** Dok. serija: Po Džingiskanovi poti **18.30** Ozare **18.35** Risanke **18.55** 22.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.00** Film: Revni milijonar (dram., VB, '08, i. D. Patel) **22.30** Poletna scena **22.55** Nad.: Sinovi anarhije **23.40** Dvanajst

Slovenija 2

9.10 Skozi čas **9.20** Poletna scena **9.45** Platforma **11.00** Slovenci v Italiji **12.05** Kajak kanu – SP, prenos **13.25** Atletika – svetovno prvenstvo: maraton (M), prenos **15.55** Atletika – svetovno prvenstvo, prenos **18.15** Košarka: Slovenija – BiH, posnetek **19.55** Nogomet: državno prvenstvo, Rudar – Domžale, prenos **21.55** Zgodba o skupini The Clash **22.55** Dok.: Konfrontationen – Festival **23.25** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **6.05** Dnevnik **6.30** Primorska kronika **7.40** Slovenska kronika **10.00** Žarišče **13.20** Satirično oko **13.30** Prvi Dnevnik **14.10** 18.10 Tedenski pregled **16.15** Na tretjem... **17.30** Poročila ob petih **17.50** Kronika **19.00** Dnevnik **19.30** Sado-vi Evrope **20.00** 23.05 Satirično oko **20.15** Politik, to sem jaz! **20.55** Svet v besedi in sliki **21.25** Utrip (pon.) **21.30** Žarišče **22.00** Vreme **22.05** Na tretjem...

Koper

14.00 Čezmejna Tv **14.20** Euronews **14.30** Un incubo d'altri tempi **15.45** Potopisi **16.15** Il pigmalione di pietra **17.15** Arhivski posnetki **18.00** Na vrtu **18.20** Village folk **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja - verska oddaja **19.40** Avtomobilizem **19.55** Potopisi **20.25** L'appuntamento **21.10** "Q" **21.45** Kino premiere **22.15** Rivedere che piacere

Tv Primorka

11.00 Dnevnik, Tv Primorka, vreme, Kultura, Napovedujemo... **11.30** Tv prodajno okno **12.00** Videostrani **16.00** Tv prodajno okno **16.30** 500., jubilejni Vaš krog **19.00** Pravljica **19.15** Duhovna misel **19.30** Tedenski pregled **20.00** Vinska gora 2012 **21.30** Primorska znamenja **22.15** Tedenski pregled **22.30** Glasbeni večer

POP Pop TV

7.00 Risanke in otr. Serije **10.00** Film: Hiša debele mame 3 **12.05** Film: Kdo je Clark Rockefeller **13.50** Serija: Zmenki milijonarjev **14.45** Serija: Kamera teče **15.10** Nan.: Očetje pod krinko **16.20** Film: Velike punce ne jokajo **18.10** Nad.: Trafika **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Film: Pearl Harbor (dram., ZDA, '01, i. B. Affleck, J. Hartnett) **23.10** Film: Prenašalci

Kanal A

7.15 ŠKL **8.05** Film: Kozara **10.20** Serija: Steven Seagal – Varuh zakona **10.50** Astro Tv **12.25** Tv Prodaja **12.40** Naj posnetki z interneta **13.00** Serija: Zoey 101 **13.35** Film: Moja čudna punca **15.20** Film: Osamljeni **17.00** Serija: Preživel sem japonski kviz **18.00** Okrog sveta do srca **18.30** Odsklop **19.25** Motociklizem: MotoGP, VN Indianapolis, prenos kvalifikacij **21.00** Film: Zmešnjava v Bronxu **22.35** Film: Moja nova pištola

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Prva izmena: dobro jutro; Kulturni dogodki; 9.00 V kraljestvu samospeva; 10.00 Poročila; 10.15 Kralj čar-dasa; 11.00 Studio D - Chic; 12.00 Ta ro-zajanski glas; 12.30 Otroški kotichek, sledi Music box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Music box; 14.30 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena: Izidor Cankar – Janko Petrovec: S poti – radijska igra, režija Vladimir Jurc – 1. del; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.30, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **14.30** Poročila; **5.00** Jutro na RK; **5.50** Kronika; **7.00** Jutranjik; **8.00** Pregled tiska; **8.10** Pogovor s sinop-tikom; **9.00** Sobota in pol; **9.10** Prireditve danes; **10.00** Torklja; **12.00** Kulinarični kotichek; **12.30** Opoldnevnik; **13.00** Glasba po željah; **14.00** Oddaja o morju in pomorščakih; **15.30** Dogodki in odmevi; **16.16** Sve-žemodra selekcija; **17.30** Primorski dnevnik; **19.00** Radijski dnevnik in kronika; **20.00** Legende; **22.00** Zrcalo dneva; **22.30** KOKTa.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; **6.15**, **7.00**, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **11.30**, **12.00**, **12.28**, **13.30**, **14.30**, **15.28**, **16.30**, **17.30**, **18.30**, **19.28** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; **7.15** Jutranji dnevnik; **8.00** Calle de-

Rai Sobota, 17. avgusta
Rai 1, ob 02.25

Pranzo di Ferragosto

Italija 2008
Režija: Gianni Di Gregorio
Igrajo: Gianni Di Gregorio, Valeria De Franciscis, Marina Cacciotti in Grazia Cesarini Sforza

VREDNO OGLEDA

Scenarist Gianni Di Gregorio, ki je do pred petimi leti uspešno pisal filmske zgodbe, se je naposled odločil, da se preizkusi tudi v vlogi režiserja. Posnel je tako biografski film, ki pripoveduje o Gianniju, srednjih let, ki s svojo 93 letno materjo živi v stanovanju v centru Rima. Starka sina s svojimi muhami in nepredvidljivim karakterjem popolnoma zaposluje in Gianni si le s težavo odtrga čas za obisk gostilne in druženje s prijatelji. V času Velikega šmarna pa Gianni sprejme nenavadno ponudbo. Da bi odplačal dolg lastniku stanovanja v katerem živi, mu obljubi, da bo v času počitnic poskrbel tudi za njegovo mater, lastnik pa mu v skrb poleg nje pripelje še ostarelo teto. Novica, da Gianni skrbi za starejše gospe se hitro razširi in na vratih se pojavi še četrta starka. Izkaže se, da so gospe kljub letom zelo iskri-ve in da imajo zelo različne potrebe in zahteve. Bo Gianniju uspelo poskrbeti za njih? Avgustovsko kosoilo je preprosta, očarljiva in iskri-va pripoved o tretjem življenjskem obdobju, ki pristno in iskreno postreže tudi z obilico prefinjenega cinizma. Film je leta 2008 prejel srebrnega leva na beneškem festivalu.

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013
220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v
kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo.
Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva ozi-
roma založnika za objavo ali drugačno uporabo;
za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu,
imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja
samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

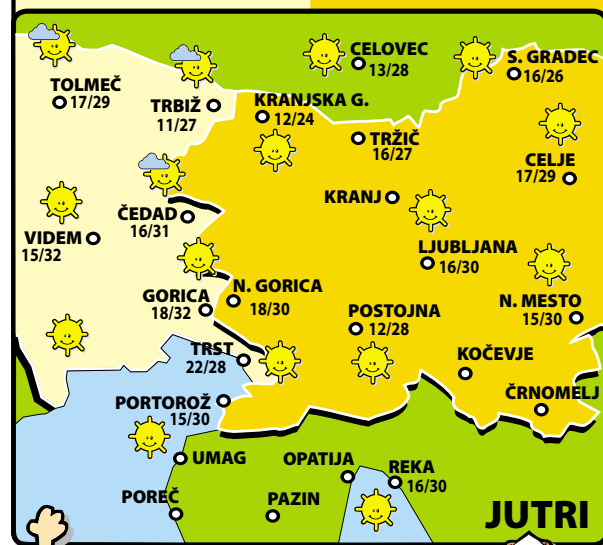
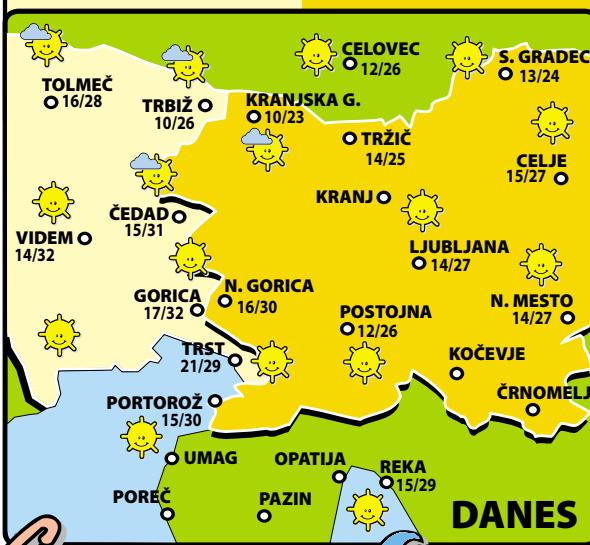
V prihodnjih dneh se bo nad večjim delom srednje in južne Evrope nahajalo obširno anticiklonsko območje.

V glavnem bo jasno, dopoldan bo pihal burin, čez dan pa šibki vetrovi. V gorah je popoldan možna rahla oblačnost, v zahodnem delu na meji s Cadore ni izključena kakšna nevihta.

Danes bo pretežno jasno. Najnižje jutranje temperature bodo od 8 do 13, na Primorskem do okoli 15, najvišje dnevne pa danes od 27 do 30, na Primorskem do 33 stopinj C.

Povsod po deželi se bo nadaljevalo sončno vreme z rahlimi vetrovi. Popoldan se lahko ponekod v gorah zmerno pooblači, zlasti v notranjosti.

Jutri bo pretežno jasno.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.08 in zatone ob 20.09
Dolžina dneva 14.01

LUNINE MENE
Luna vzide ob 17.15 in zatone ob 1.46

NA DANAŠNJI DAN
1974 - Dan se je ponekod začel z zelo toplim jutrom, čez dan je bilo vroče. V Vedrijanu v Goriških Brdih se ni ohladilo pod 23,0 °C, v Portorožu (Beli Križ) je bila minimalna temperatura 21,8 °C ter na Planini pri Sevnici 20,4 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.59 najnižje -59 cm, ob 9.54 najvišje 35 cm, ob 15.18 najnižje -11 cm, ob 20.49 najvišje 44 cm.
Jutri: ob 3.36 najnižje -68 cm, ob 10.24 najvišje 43 cm, ob 15.57 najnižje -19 cm, ob 21.35 najvišje 50 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 23 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	26	2000 m	13
1000 m	22	2500 m	10
1500 m	17	2864 m	7

 UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 7 in v visokogorju 8.

Madonna praznovala 55. rojstni dan

NEW YORK - Ameriška zvezdnica Madonna je včeraj praznovala 55. rojstni dan. Pevka, ki ji je predor na svetovno sceno uspel z drugim albumom "Like a Virgin" iz leta 1984, je z videospoti, ekstravagantnimi in izzivalnim nastopi in provokativno modo v povezavi z glasbo postala ena največjih ikon v glasbenem svetu. Kot Madonna Louise Veronica Ciccone se je rodila italijanskim priseljencem v ZDA. Leta 1982 je podpisala prvo snemalno pogodbo in leta 1983 izdala prvenec "Madonna". Poleg 12 studijskih albumov je nastopila tudi v vrsti filmov. Za naslovno vlogo v muzikalu Evita je prejela tudi zlati globus. Za svoje delo je Madonna prejela številne nagrade, njene pesmi, pa so pogosta zasedale prva mesta različnih glasbenih lestvic.

Po eksploziji na indijski podmornici našli prva trupla

MUMBAI - Potapljaške enote indijske mornarice so se po sredini eksploziji na podmornici INS Sindhurakshak dokopale do prvih treh trupel. Eksplozija je sicer skoraj zagotovo terjala življenja vseh 18 članov posadke. Iskanje preostalih trupel se nadaljuje. Indijski potapljači so se po skoraj dveh dneh včeraj uspeli prebiti v samo podmornico, katere sprednji del je bil povsem uničen v požaru, ki je sledil eksploziji. Iz podmornice sedaj črpajo vodo, da bi znova splavala na površje. Njihovo delo med drugim ovirata huda vročina in slaba vidljivost. Glede na stanje trupel, ki so jih doslej našli, so sicer prepričani, da sredine nesreče ni preživel nihče.

ŽIVALI - Nekakšen križanec med medvedom in mačko Na zahodni polobli spet odkrili novo vrsto vsejedega sesalca

Olinguita so znanstveniki imeli v rokah že prej, a so mislili, da gre za večjega olinga

ANSA

WASHINGTON - Znanstveniki so prvič po 35 letih na zahodni polobli znova odkrili novo vrsto vsejedega sesalca. Žival, ki jo opisujejo kot nekakšnega križanca med mačko in medvedom, so poimenovali olinguito. Ob tem so priznali, da so primerke te vrste že imeli v rokah, a so jih takrat napačno prepoznali oziroma zamenjali z njihovim večjim sorodnikom. Strokovnjaki so se z olinguiti srečevali že več let - v živalskih vrtovih, muzejih ter v ekvadorskih in kolumbijskih gozdovih. A doslej so vsakič znova verjeli, da gre za večjega olinga. Ključen namig, da je ta žival vendarle nekaj posebnega, je bilo dejstvo, da se olinguiti nikoli niso želeli pariti z olingi. Raziskovalci so ugotovili tudi, da so primerke olinguitov zbrali na višjih nadmorskih višinah, kot jih poseljujejo olingi.

Razlike med vrstama so dokončno razkrile analize DNK. Sicer pa raziskovalci ugotavljajo še, da je olinguito manjši in ima drugače oblikovano glavo in zobovje. Njegova oranžno-rjava dlaka je v primerjavi z olingovo daljša in go-

stejša. Nova vrsta z latinskim imenom Bassaricyon neblina je, kot so ugotovili naposled, najmanjši član družine, v katero med drugim sodijo rakuni. Raziskave so sicer trajale celo desetletje, ugotovitve pa so raziskovalci objavili v spletni reviji ZooKeys.

Olinguito ima velike, okrogle oči in majhne tačke, s katerimi se lahko oprijema dreves in celo skače z enega na drugega. Večinoma se hrani s sadjem, a lakoto poteši tudi z insekti in nektarjem.

Po velikem odkritju so se raziskovalci odločili preveriti še, ali nova vrsta še živi v naravnem okolju. Olinguito jih ni razočaral - našli so ga v meglenih gozdovih zahodnih Andov. Ugotovili so, da je žival aktivna ponoči, da se zadržuje na drevesih in da namesto več mladicev hkrati skoti le enega. Olinguiti sicer ne veljajo za ogrožene, čeprav raziskovalci opozarjajo, da je kakih 42 odstotkov njihovega naravnega habitata že izginilo pod človeškimi rokami. (STA)

... poročni prstani
Laurenti Stigliani

BIBIGI[®]
DAL 1979

CHIMENTO

Salvini
DonnaOro

UNOAERRE
ITALIAN JEWELLERS

COMETE
GIOIELLI

Recarlo

PG
CARLO PIGNATELLI

Polello dal 1976
LE FEDI

Pridi v
naše prodajalne
in najdi svoj
poročni prstan

Dvigujemo in izmenjujemo zlato
Ocenjujemo dediščine
Zajamčimo diskretnost

Trst - Ul. Ginnastica 7 - Tel. 040/774242
L. Santorio 4 - Tel. 040/772770